

Myne eerste zangen

August Snieders

bron

August Snieders, *Myne eerste zangen*. P.E. Janssens, Antwerpen 1848

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/snie001myne01_01/colofon.php

© 2016 dbnl

Myne eerste zangen.

O, schudt het denkbeeld uit, dat gy my aen kunt wakkren,
Dat gy de Poëzy (mijn ziel) me ontrukken kunt.
God schonk dien laefdronk my gelijk den dauw aen de akkren:
Hy werd my reeds als kind vergund.

Ja, de eerste teedre traen van mijn bewarend' engel,
Die, by den eersten rouw, meêlydend op my viel,
Werd Poëzy, werd aerdsch en hemelsch heilgemengel
Voor heel mijn zangerige ziel.

PRUDENTIUS VAN DUYSE.

Mynen Vriend

DEN HEERE

LODEWYK GERRITS,

SCHRYVER VAN 'DE ZOON DES VOLKS',

TOEGEWYD.

Gy hebt mijn toonen lief, alsof zy de uwe waren,
Gy mint mijn zangen als den zanger, want gy hoort
Zijn stemming, zijn gevoel in ieder harpakkoord,
Zijn ziel spreekt tot u in het trillen van zijn snaren: -
En daarom zy mijn Lied u toegewijd: aanvaard!
Bewonder 't niet, - *uw* lof zou my hoogmoedig maken;
Maer wilt Gy mijner ziel een rein genot doen smaken,
Zeg dan: 't is onzer vriendschap waard!'

NICOLAAS BEETS.

Wanneer twee harpen naest elkander zich bevinden, en dat een van beide eenen toon ontruikt wordt, dan beweegt zich de gelykstemmige snaer der andere harpe van zelve en zy zingt oogenblikkelyk den zusterstoon. Zoo gaet het insgelyks met twee menschenharten die harmonisch gestemd zyn.

HENDRIK CONSCIENCE.

De orgelman.

Wy, armen worden wel opgeroepen om ons bloed voor het vaderland te gaen vergieten; maer het zyn toch de ryken, die altoos de schoone vruchten der vryheid plukken! Zy immers zullen, in hunnen zegeprael, niet meer denken aen de weduwen en weezen, welke by onze lyken zullen weenen en misschien van honger en ellende sterven!.....

LODEWYK GERRITS.

‘Kom, lieve jongheid! hoor myn lied,
 En heb dan mededoogen!
 Verstoot my, arme zanger, niet,
 Wees met myn lot bewogen!
 'k Zal u niet lang meer kwellen - neen!
 Myn levenskracht is immers heen!..
 Nog luttel broods zal ik u vragen,
 O spoedig zal het einde dagen!
 Ik ben zoo lang reeds levensmoê.’
 Tiereliere, tiereloe.

‘k Heb ook als gy, in jongren tyd,
 Toen 'k blozend was van wangen,
 De meisjes uit de buert gevryd,
 Gedanst by veêl en zangen.
 Ach! ik ben schoon als gy geweest,
 Ik was de koning van het feest
 Als 't gulden koren lag in schoven!..
 Wilt, meisjes, wilt het vry gelooven,
 Rond my sloot vaek de dansrei toe.’
 Tiereliere, tiereloe.

‘De koning riep en boer en heer,
 En zoon en wees ten stryde.
 Ik legde spade en sikkel neêr,
 'k Liet os en ploeg ter zyde.
 De kreet, de leus der vryheid klonk,
 De kogel float, het lemmer blonk!
 Men zag ons dapper onder 't zingen,
 By 't kogel-reegnen voorwaerts dringen.
 De veldheer wierp zyn kruis my toe!’
 Tiereliere, tiereloe.

“‘Voor 't Vaderland!’” klonk het alom.
 Waer streden ooit meer dappren!
 My dunkt, ik hoor 't kanongebrom,
 Ik hoor nog 't strydvæn klappren.
 De linkerarm, op 't veld van eer,
 Ligt naest de dorre lauwren neêr!....
 Nog bruischt een warme gloed door de aedren,
 Nog bragt ik 't dierbre land der vaedren
 De laetste bloeddop gaerne toe.’
 Tiereliere, tiereloe.

‘Myn zuster kwam, zoo moê getreurd,
 By 't aenkomst voorgetreden,
 Wat was haer wang toch bleek ontkleurd!
 Wat had zy veel geleden!....
 Ik kuste dien verbleekten mond,
 'k Zag angstvol naer myn oudren rond....
 Ik zag myn droeve zuster weenen,
 Zy wees naer 't eenzaam kerkhof henen....
 Ach, beiden waren levensmoê.’
 Tiereliere, tiereloe.

‘Ik minde een meisje van 't gehucht,
 Zy had my trouw gezworen.....
 O vrouwenmin ryst met één zucht,
 Gaet met één zucht verloren!
 Ik had geen bruid, geen oudren meer;
 Myn zuster lag op 't doodsbed neêr;
 Myn vrienden hadden my vergeten,
 En ik het harte diep doorreten,
 Sloot zelf haer' armen grafkuil toe.’
 Tiereliere, tiereloe.

‘Den landzaet schonk ik rust en eer,
 't Geluk van myne dagen:
 Ik werd - o God! wat kondt gy meer! -
 Door blindheid nog geslagen.
 Het hoog bestier heeft nooit herdacht,
 Wat ik myn land heb toegebracht.
 De grooten die eens naest my streden,
 Zyn hoog verheven, aengebeden,
 En ik verkwyn in arremoê.’
 Tiereliere, tiereloe.

‘Zoo dwaelde ik zeven jaren rond,
 Verlaten en vergeten;
 'k Heb niemand dan myn' trouwen hond,
 Zoo wel als ik versleten...
 Myn hair moet wel gesneeuwvlokt zyn!...
 Ach, schoone juffers in 't satyn,
 En knapen in geluk geboren,
 Die hier welligt naer my komt hooren,
 Ach, werpt my slechts één penning toe.’
 Tiereliere, tiereloe.

'k Heb zelden maer wat klammig strooi,
 Om rustig op te slapen.
 'k Benyd uw dons niet of uw tooi,
 O jufferkens, o knapen!
 Eén penning maer, ik vraeg niets meer!
 Voor u streed ik op 't veld van eer,
 Voor u liet ik myn leden martlen,
 Opdat gy vry zoudt mogen dartlen
 Van 's morgens tot den avond toe.'
 Tiereliere, tiereloe.

Zoo zong de zanger van 't gehucht
 By 't draeijen van zyn' orgel,
 En menigeeen verstikte een' zucht
 Van meely in den gorgel.
 Men schonk hem geld, men schonk hem brood;
 Men dekte 't lyf ten deele ontbloot,
 En toen - toen ging de zanger henen,
 Reeds was hy achter 't woud verdwenen,
 Nog klonk hun droef zyn orgel toe:
 Tiereliere, tiereloe.

Ha, ha, ha!
(Hansje en Elsje).

Honni soit qui mel y pense.

Zy gingen zamen door het bosch;
 Zy gingen hand aen hand,
 Of tuimelden op 't zachte mos
 Of stuifden over 't zand,
 (De wangen als het vuer zoo rood)
 Langs heg en haeg, en greb en sloot,
 En de echo riep hun schaetren na:
 Ha, ha, ha!
 Ha, ha, ha!

En Hans had Elsje's hoed omkranst
 Met rozen en pioen;
 Zy hadden in het dorp gedanst,
 Met maegd en knaep in 't groen.
 Zy haekten geen van beï naer rust,
 Zy hadden speel- en stoeijenslust,
 En zweefden steeds elkander na.
 Ha, ha, ha!
 Ha, ha, ha!

‘Wat schynt de zon hier op de baen,’
Sprak Elsje tot haer Hans.

‘Kom, laten wy in 't lommer gaen,
Daer is men veilig thans.

Geen herdersjongen ziet men daer,
Geen jager wordt er ons gewaer.’

En onder 't hupplen klonk het, ja!

Ha, ha, ha!

Ha, ha, ha!

En hygend kwam men aen een' dreef,

(Waer 't koel en somber was)

Die lynregt door de wilgen schreef,

En langs een' waterplas.

‘Kom, riep zy, tot den kleinen guit,

‘Kom, doet gy ook uw sokskens uit,

‘En baedt ge my in 't water na?

Ha, ha, ha!

Ha, ha, ha!

En Hanske schudde driemael neen;

En Elsje sprak: ‘Waerom?

‘Lief Hansken is uw regter been,

‘Welligt wat scheef of krom?...

En zy hief voor des knapen oog,

Haer strepen roksken wat omhoog,

En Hanske zag haer twyflend na.

Ha, ha, ha!

Ha, ha, ha!

En toen ze een eindje was van 't land,
 Zag Elsje eens even om:
 Hans gluerde schuins van af den kant
 En 't meisje riep: 'Ei kom!
 Al dieper ga ik in het sop!
 En hooger hief zy 't roksken op.
 Hy schudde neen - hy meende ja!
 Ha, ha, ha!
 Ha, ha, ha!

Zy keerde weêr en sprak: 'Kom aen!
 Indien gy toch niet wilt,
 Laet ons dan in den boschkant gaen;
 't Valt moeijelyk - maer tilt
 My over post en houtwas heen.'
 De dwaze schudde langzaem - neen
 En sprak: 'Gy schynt gemaklyk! ha!
 Ha, ha, ha!
 Ha, ha, ha!

'Kom, Hans, wy spelen dan eens vry
 Hier *katteken* in 't groen;
 En Hansje lief..... en vangt ge my,
 Dan..... geeft ge my een' zoen.
 Kom aen! ik ken, geloof het vry,
 Zoo'n vlugge looper niet als gy.'
 Hop, hop! ons Hansje knikt nu ja!
 Har ha, ha!
 Ha, ha, ha!

Daer draefden zy - en lachten luid;
 Zy liep niet snel, o neen!
 Want spoedig sloeg de kleine guit,
 Zyn arm om 't meisken heen.
 'Ik heb u!....' riep hy hygend toen.
 'Wel geef me, sprak zy, nu den zoen!'
 Zy lachte en hy - hy lachte na:
 Ha, ha, ha!
 Ha, ha, ha!

'Welnu! sprak zy, wat draelt ge thans?
Sliepuit! gy durft niet..... neen!
 En schaemrood, staemlend stond daer Hans:
 'Ja wel!..... ja wel!..... doch 't scheen,
 Dat, Elsje, daer..... daer aen de beek,
 Een pater door het loover keek,
 En dat..... kom Elsje, kom, ik ga.....'
 Ha, ha, ha!
 Ha, ha, ha!

Zy keek den bloodaerd spottend aen;
 En beiden gingen voort,
 Tot dat zy in de wilgenblaên
 Een vogel had gehoord,
 Die in het somber, hangend hout,
 Een goudgeel nestje had gebouwd,
 Zy zag het en zy juichte: ha!
 Ha, ha, ha!
 Ha, ha, ha!

'O Hanske, zie - een vogelnest,
 Is in den wilgentop
 Van 't lage kreupelhout gevest;
 Ach, hef me eens even op!.....
 Laet zien wat of daer boven leeft,
 Of 't eikens of wel jongskens heeft.'
 'Welnu! sprak Hans, klim op, ik sta...
 Ha, ha, ha!
 Ha, ha, ha!

Snel hief hy 't meisken op zyn' hand
 En schouderen omhoog.
 'Kom af! riep hy, uw voorschootrand
 Doorscharrelt my het oog!
 Daerby, gy zyt als lood zoo zwaer!
 Zy sprong en sprak: 'Wat sukkelaer!
 Mismoedig morde zy: 'Ik ga!
 Ha, ha, ha!
 Ha, ha, ha!

Rood, wit en blauw.

De liefde tot zijn lant is ieder aengheboren.
 VONDEL.

Kent ge myn zustertal, schittrend getooid,
 't Driekleurig doek om de heupen geplooid?...
 Kent gy haer niet? - Op elk liefelyk wezen
 Zult gy de deugden der vaedren steeds lezen? -
 Eeuwen reeds bleven ze elkander getrouw,
 Kent ge myn' zusteren: Rood, Wit en Blauw?

Schoon is het drietal; - een cherub, weleer
 Zond ze vereenigd op de aerde ter neêr;
 Schreef om haer hoofd, met zyn' toovrenden vinger,
 Elk een' verschillenden bloemelynslinger;
 Bloemen, nog frisch van den paerlenden dauw,
 Sierden de slapen van Rood, Wit en Blauw.

De eerste, de lokken met rozen omplooid,
 Is in het rooskleurig kleedsel getooid.
 Lelie's der onschuld omkransen de tweede,
 Leliënblank is het sluijergaes mede;
 En dan de derde in haer kransken en vouw,
 Draegt steeds het hoopvolle hemelsche blauw.

Zusterlyk zweven zy zamen door 't ruim,
 Ver over zeeën met bruisenden schuim.
 Fladderend zag ik haer 't heirleger kroonen,
 Glinstrende drommen, 's vaderlands zonen,
 En als ik mymrend in 't ronde hier schouw,
 Zoek ik myn' zusteren Rood, Wit en Blauw.

Ach! sinds ik 't land van myn zusteren verliet,
 Zoende ik dat heilige zustersal niet.
 Soms ben ik droef door de velden getogen -
 Zusteren, waert gy daer over gevlogen?....
 't Scheen dat uw' kleuren, bepareld met dauw,
 Daer tot my klaegden: Ach, Rood, Wit en Blauw!

Zet ik my droef aen den bogtigen stroom:
 't Avondrood kust ginder mymrend den zoom,
 Wit is het wolkje daer boven geschreven,
 Zie! en daer boven is 't blauwe verheven!...
 'k Roep, wyl ik smachtend dat wonder aenschouw:
 Ginds aen den Hemel is Rood, Wit en Blauw.

Vrienden in 't vreemde, gy wraekt het toch niet,
Als my een traen by 't herdenken ontschiet.
Onder dat kleurental sliep ik geheiligd,
En by de zusteren stoeide ik beveiligd;
Eischt niet, dat ik nog verloochenen zou
't Zuiverst herdenken: myn' Rood, Wit en Blauw!

Nooit was de kleur hier de grensscheiding niet!
Eén is de tael en het roerende lied,
Eén zyn de wenschen die 't harte bezielen,
Eén is de God, waer wy beiden voor knielen!
Steeds is de vrome der eenheid getrouw;
Dwaes is de hater van Rood, Wit en Blauw!

Kent ge myn zustertal, schittrend getooid,
't Driekleurig doek om de heupen geplooid?
Kent gy het nu? - Op elk liefelyk wezen
Kunt gy de deugden der vaedren steeds lezen.
Wat ook my dreige - 'k beloofde haer trouw!
Daerom myn harte voor Rood Wit en Blauw!

Roosje.

O Hemel! ô bewaer myn wichtje!
De luister van zyn oog verdween,
Zyn roode koontjes zyn al heen,
De doodskoû is op 't aengezigtje!

DR. J. RENIER SNIEDERS.
Reeds toch vlood uw schoonheid heen,
Zonder onschuld is er geen.

TOLLENS.

I.

Dertig trappen hoog, daer woonde
Walter, wit van baerd en lok:
Wit gelyk het helder sneeuwkleed,
Dat den aerdboôm overtrok.

Lang was 't voor hem levenswinter,
Bange winter - bange nacht!...
Hoeveel dagen reeds in kommer
En in weemoed doorgebracht!

Jongling zynde, huisde Walter
 In een lusthof voor het oog;
 Man geworden klom hy droomend
 Vyftien trappen naer omhoog.

En toen eens de gryze vlokken
 Daelden op zyn' schedel neêr -
 O toen stapte hy, al zuchtend,
 Vyftien trappen hooger weêr.

Daer, door de gebroken ruiten,
 Viel de hagel, floot de wind.
 'Vader,' bad hy, 'ach niet hooger!
 Schenk genade! spaer uw kind!'

Zyn' verdorde en stramme handen
 Hield hy hemelwaerts gerigt;
 'Niet voor my!' zoo bad hy snikkend,
 'Niet voor my, maer voor myn wicht!

Niet voor my!.... Neen, duizend smarten
 Hebben my het hart doorwroet:
 Nog zou ik myn schedel bukken,
 Vader,.... als het wezen moet.

Maer myn kind is rein en schuldloos!
O uw schrikbre vloek dael' nooit
Op dat blonde zilvrig hoofdje,
Dat zoo smeekend voor u plooit!.....'

Naest hem stond een lieflyk meisje,
Nauwlyks negen zomers oud.
O met hoogmoed had een' moeder,
Zulk een dochterken aenschouwd.

'Vader,' sprak het 'waerom weent ge,
Wil de hemel ons dan kwaed?....'
'Roosje,' snikte weêr de grysaerd,
'Ach!..... hy mint hen, die hy slaet!.....'

En hy wischte dan de tranen
Van 't gerimpeld aenzigt af,
Klemde Roosjen in zyne armen -
Roosje dat hem kusjes gaf.

En toen nam zy van haer halsje
Het geruite doekje, dat
Haer nog nauwlyks voor de koude
Van den wind beveiligd had;

En zy stopte 't kleinste spleetje
Van het klein versleten raem,
Zocht de kleinste brokjes brandhout
In het arm vertrekje zaëm;

En toen ging zy naer beneden,
Bad daer: 't Is zoo koud, zoo guer,
Geef my, buervrouw, in myn klompke,
Slechts een enkel kooltje vuer.'

Weldra zat de gryze Walter,
Met zyn Roosjen op de kniën,
Stom en spraekloos als een standbeeld,
In de gele vlam te zien.

En de wind sloeg nog gestadig
't Venster klappend heen en weêr;
En de hagel viel nog klettrend
Op 't verdoofde glasmaem neêr.

Negen jaren waren henen
Sinds dien onvergeetbren dag;
En sinds Walter 't eerste scheemren
Op 't gebroken venster zag.

Negen jaren sinds de grysaerd,
Vyftien trappen hooger trad,
En zoo vuriglyk den hemel
Om geen hooger treden bad.

Waer men over negen jaren
Zucht en beê ten hemel zond;
Waer men immer tranende oogen,
Armoê, snydende armoê vond;

Daer, daer bogen frissche bloemen,
Haer fluweelen kroonen neêr;
Daer ontbrak noch stoel, noch tafel,
Noch de donzen peuluw meer.

Daer, waer over negen jaren
't Bange zuchten werd gehoord,
Werd de stilte door het zingen
Van het minnelied gestoord.

Roosje!.... zyt gy zoo gelukkig?
Waerom kweelt ge toch zoo bly?....
Is het tydstip van ellende
Reeds vervlogen, reeds voorby?

Heden telt gy achttien zomers;
O men roemt u, maegdelyn!
Kan een engel in den hemel
Schooner, reiner dan gy zyn!

Maer gy zwygt, gy buigt zoo schuchter,
't Lelieblanke voorhoofd neêr.
Waerom toch die blos der schaemte?...
Roosje!.... neem uwe armoê weer!...

Zoeter is de traen der armoê,
Die 't aen zuivre harte ontvliet,
Dan de glimlach, die u schuldig
Om de rozenlippen schiet!.....

Schuldig!.... Denkt ge in uw gebeden
Aen uw zaelge moeder nooit?....
Arme!.... 't asch wordt, nu vergeten,
Als het stof uit een gestrooid!

Want gy hangt geen bloemkrans weder
Aen het kruis, dat zich zoo droef
Ginds, in stede van een' treurwilg,
Neêrbuigt op uws moeders groef.

Nimmer glanst meer de avondzonne
In den parel uwer ziel -
In de traen, die op het moskleed
Van haer' heuvel nederviel.

O! dat alles is vergeten!
Wen daer iets nog glinstren zou,
't Waer de harteloze druppel,
Roosje, van den killen dauw.

En de bloem die 't graf zal kleuren,
Is 't viooltje, dat, te vroeg!
Reeds de teering in zyn hartje
By de ontluiking mededroeg.

O, gy hebt haer lang vergeten!
Blozend', Roosje, wen ge thans
Aen die tranen somtyds mymert,
Of wel aen dien bloemenkrans.

En toch minde u deze moeder,
En toch hoedde zy u teêr,
En toch blonken uwe tranen,
In haer' moederoogen weêr!

Daer in blonk, als in een' spiegel
Zoo getrouw, de lieve lach,
Dien zy in uw blauwende oogen
Rein en schuldloos zweven zag.

Rein en schuldloos!..... arme moeder!
Sinds zy dwaelde zoo alleen,
Zweefde uw Roosjen als een' vlinder,
Over menig bloempje heen!

Rustend hier en rustend ginder,
Zoenend wat het prachtigst blonk;
Onverschillig of het harte
Gift of zoeten honig dronk!

Roosje!.... Ach, uw gryze vader
Weet niet dat gy zoo bedriegt;
Weet niet, dat de stille vroomheid
Op uw lieflyk aenzigt liegt.....

Weet niet, dat één enkele oogslag,
Eén, één vuerge harteklop,
U op 't pad der deugd deed struiklen!....
Ach! geen engel rigtte u op!

II.

Daar waar de mensch het toppunt van zijn aardsch geluk zoekt, daar woont
ook zijne smart.

E. TH. VAN BRUSKKON.

't Was dansfeest - en de bonte groepen
Bewogen zich nu heen, dan ginds;
Gelyk een ligte bloemenslinger,
Zich kronkelt op den aêm des winds.

O daer - daer heerschte zielenvreugde!
Op 't zoet, betooverend akkoord,
En onder 't smachtend boezemzwoegen
Zweeft daer het puntig voetje voort.

Maer zachtjes zweeft er ook verleiding,
In haer satynen tooisel rond;
De glimlach op 't blanketsel zwevend,
En 't liefde-woord in haren mond.

O zeg my, eer de morgenzonne,
 En licht- en luchterglans verdoofd,
 Hoevele bloemen aen den stengel
 Van deugd en onschuld zyn ontroofd!

O tel my! - tel my al die wezens,
 Die, dartlend in den valschen schyn,
 Thans bly en onbedwongen zweven
 En dwazer nog dan kindren zyn!.....

Ginds kaetst de heldre spiegel weêr
 Het mymerende Roosje; - heure hand
 Klemt om den gulden spiegelrand;
 Haer lieflyk hoofdje helt te neêr.
 Een stille lach is op dat hemelsch wezen -
 Maer toch geen lach die stil geluk verspreid,
 De valsche glimp der ydelheid -
 Op 't lieflyk aengezigt te lezen.

Ja, schoon zyt gy! - Men boog voor u,
 Wen men u zag zoo sierlyk nu
 In 't reine blank gewaed getooid, -
 Den krans om 't mymrend hoofd geplooid, -
 De goudwring die aen 't voorhoofd flikkert, -
 Het zinnebeeld van 't Christenkind,
 Dat u aen 't hemelsch blauwe lint
 Daer boven op den boezem blikkert, -

Men boog voor u wis biddend neêr,
 Als voor een geest uit hooger sfeer!....

Maer ach! wat men in u ook huldig'
 Is, Roosje, slechts een valsche schyn!....
 Rampzalig kind! want gy zyt schuldig!....
 Zoo jong en reeds zóó schuldig zyn!....

O wryf dat kleine gouden kruis,
 Het zinnebeeld der Christenwereld,
 Waerop uws moeders traen nog perelt,
 Wryf, schuldige! wryf dat tot gruis!.....
 't Hangt treurend op uw' boezem neêr,
 Het heeft voor u geen' godsdienstzin,
 Geen dierbaer heiligdom nog in;
 Het is een schittring - ach! niets meer!

En, Roosje! - brand die hoofdwrang niet?
 Wier flonkerende gouden slinger
 Een' schaduw op uw voorhoofd giet?
 Voelt gy niet, dat een scherpe vinger,
 Gelyk een' rood gegloeide stift,
 GESTOLEN! - op uw voorhoofd grift?
 Voelt gy niet!....
 Neen, hy is u ligt,
 Als 't kransken, dat men 't doode wicht
 Om 't bleeke en dorre hoofdje weeft!....
 Rampzaelge rust, die soms de misdaed geeft!....

Droom, Roosje! want de gulden droom,

Die onze ziele zachtjes wiegt,
 Is dikwyls kort! - Het is een stroom,
 Wiens effen blauwe vlakke liegt;
 Die mymrend, in den zonneschyn,
 Langs bloemryke oevers henenwiegelt;
 Die straks onstuimig, woest zal zyn,
 Wen 't bliksemvuer er hel in spiegelt.

Droom, droom van al den schitterglans,
 Die vrouwlyke ydelheid kan streelen!
 Droom van satynen, goud, fluweelen,
 Van schatten, weelde, feest en dans!
 Droom, droom van wellust - droom, melieve,
 Al wat de zinnen streelt en vleit!
 Een leven waer geen smart u grieve,
 Waer nooit uw oog een traentje schreit....
 Zie, in uwe eigen schoonheid, lacht
 Al dat geluk, dat heil u tegen.....
 Nog hooger kind, noch hooger pracht
 Met hygend harte thans betracht!
 Niet moedloos op uw pad gezegen!
 O voorwaerts Roosje, droom nog meer!....

Daer buigt het adelyke hof,
 Daer drukt de koningsknie, in 't stof
 Voor 't arm vergeten Roosje neêr!....

Droom!.....
 Neen, rampzaelge, want
 Uw droom is uit!... - De bruine hand

Die zich op uwen schouder legt,
Klampt zich in 't lelieblanke neêr,
Rukt u van 't hof in 't modder weêr....
Ha!.... 't is de handgreep van 't GEREGT!....

'DIEFEGGE!' bromt het dof en naer....
En 't oog dat vurig op haer ziet
Ontwapent zich by 't smeeken niet....

O God! wat knelt die hoofdwrong daer!
Wat is 't gestolen siersel zwaer!....

III.

Al uw vreugd verstoof als kaf...
 't Roosje brak in 't bloeijen af.

TOLLENS.

Voorwaerts, Roosje, zaei geen' tranen
 Op het kil, bevrozen pad!
 Wilt gy 't hart der wet verbidden,
 Haer - die nooit een harte had?....

Nooit een hart van medelyden!
 Bied geen weêrstand, ga gedweê,
 In het blank gewaed der onschuld
 Met de ruwe beulen meê!

Wreed ontwaekte! door de droomen
 Van geluk in slaep gesust,
 Dacht gy, dat de weelde of liefde
 U daer wakker hadd' gekust.

Arm en wreed bedrogen Roosje!
 Straks was alles schitterglans,
 Rykdom, schatten, parels, kroonen,
 Feesten, liefde!.... Kind, en thans!...

Thans?... Voor liefde?... Smaed, verguizing!
 Voor paleis?... Een hol, een graf!
 O daer rollen op uw ketens,
 Voor geparelt - tranen af!

Daer zult gy geen toekomst droomen,
 Die geluk en vreugde biedt!
 Daer slechts is de droeve spiegel,
 Waer men in 't verleden ziet!

Waer men leest in 't boos geweten,
 Als in 't opgeslagen boek!....
 Waer de traen soms op een' bladzij'
 Neêrrolt - maer ook vaek de vloek!

Vroeg! te vroeg, gestorven Roosje!
 Vóór den morgenwind verdord! -
 O wat is de droom der misdaed
 In dit broze leven kort!

En reeds krast de deur des kerkers,
En reeds waggelt uwen voet
Op den grenssteen eener wereld,
Die m'een grafkuil heeten moet.

Wend het hoofd om; - onze wereld
't Laetste vaerwel toegebracht!
Hoor, daer ruischt een stemme 'Roosje!'
Droef verstervend in den nacht.....

En zy wendde 't hoofd - en smeekend
Hief zy de armen droef omhoog;
'Vader!' riep zy; doch geen vader
Die zyn kind in de armen vloog!

Neen, hy stond daer onbewogen
In het maenlicht, doodsch en bleek.
Niets bewoog zich, dan de baerdlok
Waer de wind door henen streek.

'Roosje!' sprak hy droef en somber,
Maer doordringend: 'Roosje, ik zoek
U den nachtgroet nog te brengen.....
En die nachtgroet is..... myn vloek!'

En van af de kerkertrappen
 Klonk een akelige gil;
 En de zware deur des kerkers
 Sloot zich droef... 't Werd alles stil....

In die doodsche kerkhofstille
 Droeg de wind zyn' woorden meê:
 'O! voor eeuwig dan verzwolgen
 In die bandelooze zee!

'Dertig trappen opgestegen,
 Droomde ik al myn leed ten top!....
 Ha!.... zy daelt er vyftien neder;
 Ik.... styg er nog vyftien op!'

En hy ging met snelle schreden,
 't Hoofd naer 't zwoegend hart geheld;
 En voor 't laetste heeft de nachtwind
 't Luttel zilvrig hair geteld.

Ach! geen reine geest der godsdienst
 Die den zwakke hulpe biedt!....
 Wie slechts bidt in onspoedsdagen,
 Treedt toch langs zyn rigtsnoer niet!

En de zonnegloed viel bevend
Op 't gebroken vensterglas
Van de vliering, - vyftien trappen
Hooger dan zyn wooning was.

En daer hing de gryze Walter!....
Arme vader, die, te zwak!
Voor den zwaren slag der liefde
Als een' rype strooihalm brak!....

1846.

De idealen.

‘Minnen?’ sprak het suikerdoosje,
Blozende als een lenteroosje; -
 ‘Minnen?.... o dat neem ik aen!’
- ‘Bloemen, meisje, zal ik strooijen,
Of daarmede uw' lokken tooijen,
Of die tot festoenen ploojien
 Langs uw' effen levensbaen.’

‘Bloemen?’ sprak het lieve meisje,
Dartel als een zangrig seisje;
 ‘Bloemen?.... o die neem ik aen!’
- ‘Met welriekende anjelieren
Zal ik uwen boezem sieren,
En zoo wy dan hoogtyd vierien
 Zult ge er als een engel staen.’

‘Englen?... Och, 'k zou om 't gelyken
 Immer in den spiegel kyken!....
 O dat neem ik zeker aen!’
 - ‘t Speeltuig zal niet ledig hangen,
 Immer zullen minnezangen
 Traentjes scheppen op uw' wangen,
 Weemoedstoonen zal het slaen.’

‘Weemoed?’ Sprak ze zacht en zuchtte;
 ‘Ik die steeds de droefheid vlugtte....
 Weemoed?... Neen, 'k neem dat niet aen!’
 - ‘Luimen worden u gegeven,
 't Lachje zal uw' lip omzweven!
 Zalige ochtend van myn leven,
 Ryk aen frissche rozenblaên!

‘Waermeê,’ sprak de dartle schoone,
 ‘Eischt gy, dat 'k uw offers loone?
 Spreek, ik neem gewis dat aen.’
 - ‘Wil voor my, mogt het gelukken,
 Rozen zonder doornen plukken,
 Kusjes op myn lippen drukken,
 En.... zie daer myn wensch voldaan!’

‘Kusjes?...’ riep zy toen verwonderd,
 ‘Anders niets?... O daeglyks honderd!....
 Honderd! ja, die neem ik aen!....’
 - ‘O dan zullen wy in 't duister,
 Als de maen, by 't windgefluister
 Nederstraelt met zachten luister,
 Telkens zamen wandlen gaen.’

‘Wandlen?.... Ja, maer zeg me vrindje,
Basta nu met bloem en windje,
 Vangt de bruiloft spoedig aen?’
 - ‘Bruiloft?... Hemel! wilt ge trouwen,
 U de grootste kwalen brouwen!....
 Eeuwig, liefje, zou 't u rouwen,
 Ware liefde is dan vergaen!....’

‘Trouwen?.... zeker, is het huwlyk
 In uwe oogen zoo afschuwlyk!
 Trouwen! o gy neemt dat aen!’
 - ‘Neen, nu kwynen de idealen!
 Ik het grootst gewigt der kwalen
 My reeds op de schouders halen!....
 Ik my zelf met geesels slaen!....’

‘Geesels?!... Wie heeft dat beschreven?....
 Trekt men dan in 't huwlyksleven
 Kloosterpy of hairzak aen?...’
 - ‘Meisje! riep ik dan verwonderd,
 ‘O zy dat nog uitgezonderd!....
 Kom, myn liefje, geef er honderd,
 En laet lang nog 't trouwen staen!’

1845.

**Herman's lied.
(aen een duifje).**

Snel eens over bosch en dalen
 Vloed en baen,
Tot gy boven 't woud ziet pralen,
Glinstrend in de zonnestralen,
 Een vergulden torenhaen;

Zet u op dat gouden haentje,
 Roer u niet;
Maer zoo ras gy 't lommrig laentje,
Myne wooning en heur vaentje,
 Voor uw oogen ryzen ziet,

Blyf dan, duifje, blyf niet staren,
 Dael in 't woud;
Rust daer tusschen wingerdblâren,
Die ge aen 't beekje zult ontwaren,
 Of in 't tierig kreupelhout.

Als de zon haer laetste stralen
Nederschiet,
Komt er somtyds uit de dalen
Daer een blozend meisje dwalen,
Plukkende 't vergeet-my-niet.

O myn duifje, wen gy weder
My begroet,
Zet u dan eens voor my neder,
En verhael my fluistrend, teeder,
Wat of daer myn liefje doet.

Kweelt zy daer nog minnezangen
Aen de vliet?
Zaegt gy op haer lieve wangen
Traentjes, schoon als paerlen, hangen?
Vroeg zy u naer Herman niet?

Of, was zy getooid met tuiltjes,
Frisch en schoon?
Danste zy op glazen muiltjes?
Schiep welligt de glimlach kuiltjes
In myn liefjes rozenkoon?

Want die lieve hartediefjes
Zyn zoo loos!...
Heden zyn het schalksche liefjes,
Morgen zyn ze als minnebriefjes,
Niets beteeknend, wuft en broos.

Hy, die met een dartel vrouwtje
't Huwlyk sloot,
Legge vry dat lieve boutje,
Met een sterk geslingerd touwtje
Aen zyn bed of tafelpoot.

Anders vliegt het als een vlinder
Heen en weêr,
Dartlend hier en dartlend ginder.
Ach! zoo 't dartelt zonder hinder
Heeft het ras zyn schoon niet meer!

Is uw gaeike ook onbezonnen
Los en vry?
Is haer liefde ook ras gewonnen,
Maer nog vlugger afgesponnen?
Duijfe lief, verhael het my!

Herinnering.

Ja, 'k herdenk met warme liefde
Elk gevoel my lief of leed,
Dat den leeftyd streelede of grieve
Dien ik in myn dorpke sleet....
In myn dorpke, dat zoo fleurig
- Met zyn bloemenryke wei -
Schynt, een vlinder duizendkleurig,
Rustende op de vale hei;
Waer de rykdom is - het koren
Golvende op het akkervlak;
En het prachtgebouw - de toren
Met zyn spits oplopend dak;
Waer het kerkhof, doodsch en treurig,
Door wat zoden is begroeit....
Altyd, altyd effen kleurig,
Wyl er schaers een' kolroos bloeit!
Droevig, stil verblyf der dooden
Waer myn vader zachtken rust,
'k Heb het gras van uwe zoden
Vaek in mymering gekust

En myn tranen neêr doen vloeijen
 Daer, waer eens zyn grafterp was -
 Waer de landjeugd bly komt stoeijen,
 Dartlen, tuimlen op het gras.

'k Zie u nog, o kleine vrinden,
 Vrinden van den kindertyd!
 In den schaduw van de linden
 Spelende op het gras gevlyd!
 'k Zie u nog - 'k zou nog u kennen,
 Zag ik u daer als voorheen
 Op uw' bloote voetjes rennen,
 Wentlen, tuimelen dooreen!....

Droomt ge nog, schoon 't lang ontweken,
 Aen ons spel en kinderlied?....
 Vrienden, wen ik u mag smeeken:
 O vergeet ons dorpke niet!
 't Zoetst herdenken is toch ginter!
 Zoeter leeftyd komt er nooit!....
 Neen, hoe ook des levens winter
 Zyne blanke vlokken strooit
 En my 't graf zal nader wenken -
 'k Zal de stille heidestreek,
 'k Zal het dorpke steeds herdenken,
 Dat als jongling ik ontweek.
 'k Was er kind, toen niets my griefde;
 Schoolknaep - woest en ongetoomd;
 'k Kende als jongling daer de liefde;
 'k Heb als dichter daer gedroomd!
 'k Deed er de eerste zangen vloeijen,
 Zwakke zangen, los en bly,

Maer wier toon toch ook kon boeijen,
Was het andren niet - toch my.

En toen ik nog kind was, speelde ik
In den schaduwryken lind,
En de minste vreugde deelde ik
Daer vaek met myn buermans kind.
O voor haer reet ik de rozen
Van den teëren stengel los,
De appels die ik hoog zag blozen
En den grootsten druiventros.
Stoeijend in den vroegen morgen,
Stoeijend in het avonduer;
Onbewust van droeve zorgen,
Onbewust van 's levens zuer!

Lisa, denkt ge in uw gebeden
Aen uw' arme zuster niet?....
Die, zoo vroeg had zy geleden!
't Hoofdje stervend hangen liet?...
Weet gy nog hoe wy te zamen,
Onbewust wat was - de dood!
't Leliekransken haer ontnamen
Dat haer hoofdeken omsloot?
Weet gy nog hoe gy het kusje
Druktet op haer voorhoofd neêr?
En gy fluisterdet: 'Myn zusje,
Strakjes brengen wy het weêr!'
Hupplend als de vrye hinde,
Vroegt gy in onnoozlen waen:
'Waerom heeft toch ons Florinde
Zulk een sneeuw wit kleedsel aen?

Immer blyft het lichtje branden
 En gesloten is ons huis!
 Zeg me, waerom ze in heur handen
 Houdt dien rozenkrans, dat kruis?
 Waerom zit onz' vader snikkend',
 Als hy moeder schreijen ziet?....'
 En ik in uwe oogen blikkend'
 Fluisterde u: 'Dat weet ik niet!....'

Onbewust zyn in die jaren
 Dat het heil, dat de aerde ooit gaf,
 Is - een poos hier rond te waren
 Om te zoeken naer een graf!....

En wy stoeiden bly en kozend
 Naer het stille kerkhof heen;
 De avondgloed, die lieflyk blozend,
 Door het loof der linden scheen,
 Blikkerde op de spade neder
 Van den gryzen graver.... Ach!
 Waerom viel een traen ter neder
 Toen hy u daer stoeijen zag?....
 Toen hy u, by 't moeilyk graven,
 Volgde met een droevig oog,
 En u langs den kuil zag draven
 Om een' vlinder die er vloog?
 Toen hy ons zag nederzitten,
 Hoorde klagen om het zweet,
 Dat het langzaem - langzaem spitten
 Op zyn voorhoofd paerlen deed?

En die kuil waer gy in 't ronde
 Stoeidet, als een vreugdeboô,
 Was, myn kind! de laetste sponde
 Van uw' arme zuster.... O
 Zy! wier dood de traen des harten
 Langs uws moeders wangen dreef,
 Tot de tering al haer smarten
 Op heur lydend aenzigt schreef....

Vrienden, twee-en-twintig jaren
 Golven my reeds om het hoofd;
 Nog zyn my de lievlingsblâren
 Myner lente niet ontroofd!
 Nog, nog sieren zy myn lokken,
 Wen ik aen den breeden stroom,
 Aen het stadsgewoel onttrokken,
 Van myn' jeugd en vriendschap droom!
 Dan ben ik weêr kind der heide!....
 'k Zie myn kleine makkers weêr!
 'k Rol in onze groene weide!
 'k Zit op onzen drempel neêr!
 'k Word er groot - de gouden spranken
 Van de dichtkunst in de ziel!
 Dankbaer, dat het zoet dier klanken
 Ook aen my ten deele viel!....
 Dan schud ik de mymring wakker:

'k Zie dan weêr den zonnegloed,
 Die aen onzen boekweit-akker
 Droomend brengt zyn avondgroet;
 Als hy stervend, niet meer stralend,
 Langs 't bemosde kerkdak strykt,
 En zoo langs den kerkmuur dalend
 Langzaem in de graven wykt;
 Als voor 't laetst de blanke duiver
 Klepprend uit den toren stygt,
 Met gerekten halze, zuiver,
 Dankend naer den hemel tygt.

O gy allen die zoo droomend
 Door de wereld henen treedt,
 Nergens is 't gevoel zoo stroomend,
 Nergens 't harte zoo gekneed!....

Dan verliest myn geest, den toren
 Van myn dorp weêr uit het oog;
 'k Tracht den nevel door te boren,
 Smachtend, met den blik omhoog!
 En dan glinstert verre, o verre
 De gevlochte bloemenkrans,
 Als een' zilvren avondsterre
 Aen den blauwen hemeltrans.

My!.... aen my die eerepalmen!
 My die bloemenkrans zoo schoon!
 Magtloos knaepje! - korenhalmen
 Of wat heide, zyn uw' kroon!....

Eerekrans! zoo grootsch, zoo edel,
O 'k was dwaes, toen ik u vroeg!
Thans buig ik voor u den schedel,
't Heide-loof is my genoeg!....

O 'k herdenk met warme liefde
Elk gevoel my lief of leed,
Dat den leeftyd streelde of griede
Dien ik in myn dorpke sleet.

Aug. 1847.

Het goede wild. (jagers deuntje).

Eens trad er een jager door bosschen en veld,
 Getrouw door zyn witbonten jagthond verzeld.
 Hoe verre hy reeds had getreden,
 Niets was in de weitasch gegleden.
 Hy neuriede vrolyk zyn *pa-per-la-pa!*
 Tra la la la, tra la la la (enz.)
 Victoria!

Daer blikkerde een meisje door 't trillende loof,
 Dat zy met heur handjes ter zyde wat schoof.
 Zy keek naer den sierlyken jager
 En fluisterde: 'O veldhoenen plager!
 Zeg volgt gy de meisjes ook na? na, na, na,
 Tra la la la, tra la la la (enz.)
 Victoria!

‘O had ik myns vaders geweer nu op zy,
 Den horen met poeijer en hagel er by,
 Ik ging met dien jager aen 't dwalen
 Door donkere wouden en dalen,
 Ik riep tot myn' vader: Ik ga! ga, ga, ga,
 Tra la la la, tra la la la (enz.)
 Victoria!

Juist zag nu de jager dat hoofdjen in 't loof,
 Dat snel weder achter het beukengroen schoof;
 En ylings doorboort hy het loover,
 Ylt struiken en heuvelen over
 En spoedt dan de vlugtende na, na, na, na,
 Tra la la la, tra la la la (enz.)
 Victoria!

Nauw raekten de hupplende voetjes den grond,
 De wind blies haer rok als een reepje zoo rond;
 Haer bloemen, in 't korfke vergaderd,
 Verzwindelden in het gebladert;
 Vergeefs riep de jager; ‘Ach stal ta, ta, ta,
 Tra la la la, tra la la la (enz.)
 Victoria!

Zy sprong als een hert over heuveln en vliet,
 En zag naer de zwindlende bloemekens niet.
 Hop! hop! riep de jonker by 't jagen,
 En snel vloog de brak door de hagen;
 Hy blafte het wilbraedje na, na, na, na,
 Tra la la la, tra la la la (enz.)
 Victoria!

Op 't voetpad, waer zy in het glibbrige gleeed,
 Beet ylings de brak in het roodstrepen kleed.
 Hoe trilden haer zenuw en ader!
 En nu kwam de jager haer nader;
 Wat lachte hy hartelyk: Ha, ha, ha, ha!
 Tra la la la, tra la la la (enz.)
 Victoria!

'O jagertje! jagertje! doe my geen kwaed!
 Ach! voel eens hoe angstig het hartje my slaet!
 - 'Lief meisje, wat hebt gy te duchten!'
 'Ach! moeder zegt my u te vlugten;
 Gy spoort steeds de maegdekens na, na, na, na,
 Tra la la la, tra la la la (enz.)
 Victoria!

‘Lief meisje niet woest is de jager van aerd,
 Al draegt hy een' knevel en kroesligen baerd;
 Niet dor en verstompt zyn de zinnen,
 Hy weet hoe de meisjes te minnen.’
 - ‘k Geloof het schoon jagertje, ja! ja, ja, ja!
 Tra la la la, tra la la la (enz.)
 Victoria!

Zy traden te zamen door biezen en groen;
 Hy vroeg - en zy gaf hem goedwillig een zoen.
 Zoo voerde het jagertje in stede
 Van hoenen, een maegdeke mede,
 Zy stoeiden, zy schaterden: Ha, ha, ha, ha!
 Tra la la la, tra la la la (enz.)
 Victoria!

**Plagen.
(Hansje en Elsje).**

Zy zaten op het gele hooi
Na 't noenmael by elkaêr,
En Hansje trok aen lint en plooi,
En kwelde en sarde haer.
Dan ligtte hy haer doekje omhoog,
Onthechtte strik en haek en oog,
Of rukte zonder schaemteblous
Het roodgeruite voorschoot los.

‘Kom Hans, houdt toch uw vingers thuis!’
Zoo riep ze toornig uit;
‘Gy zyt een lastig plagers kruis,
Een onbeschaemde guit!’
- ‘Wel ga, sprak Hans, wat scheelt het my!
Wie houdt u hier aen myne zy?’ -
Maer Elsje ging niet - neen, zy bleef,
En Hans trok weêr haer mutsje scheef.

‘k Zal, sprak zy, naer den meester gaen,
 Laet gy dat sarren niet!’
 - ‘Welnu, ik laet het plagen staen,
 Maer hoor wat ik gebied:
 Dat gy thans ook my op geen voet,
 Geen vingerbreedte nadren moet!’
 En Hans stond op en leî zich weêr
 Een pas of vier van Elsje neêr.

Dat laetste was een bitter woord.
 Een poosje lag ze alleen,
 Toen sloop zy op haer teentjes voort,
 Ginds naer den plager heen.
 Toen zocht zy 't fynste strooiken uit
 En kittelde den schalkschen guit;
 Maer Hans riep: ‘Elsje laet dat staen!
 Of 'k wil regt naer den meester gaen!’

Toen riep zy uit: ‘Wel ga dan maer!’
 En leî zich naest hem neêr;
 Zy trok hem met een klisje haer,
 En vroeg hem: ‘Doet het zeer?’
 En Hans werd schynbaer toornig toen;
 Maer ylings gaf zy hem een zoen:
 ‘He! riep ze, gaet ge, ja of neen,
 Nu naer den boozen meester heen?’

Maer Hansje was zyn doel naby,
Dat wachtte hy reeds lang;
Hy trok haer nader aen zyn zy'
En streeelde haer de wang.
Toen stoeiden zy vereenigd voort,
Hun schaterlach werd lang gehoord;
En 't greefde 't blozend Elsjie diep,
Toen haer de booze meester riep.

De duiver en de kanarie.*Aen Louisa.*

Heden rood,
Morgen dood.

Daer hing een schitterende kooi
In 't lommer van den wingerd,
Door ranken en door looverdos,
En door den blauwen druiventros
Beschaduwd en omslingerd.

En in die lieve wooning, zat
Een vogelken te treuren;
Zyn veêrkens hingen stervend neêr,
Zyn oogskens dwaelden heen en weêr
Op 't veld, zoo ryk in kleuren.

Het zag den slanken populier,
 De bloemenryke weide;
 Het zag dat blauwe watervlak,
 Waerop de zilvren berkentak
 Zyn donkren schaduw spreidde.

Het zag die onbewolkte lucht,
 Die koesterende zonne;
 Het volgde met een' droomend oog,
 Den duiver die ten hemel toog
 Of neêrstreek by de bronne.

Die duiver toefde vaek op 't dak
 Waerop de wingerd groende.
 Hy zag het lieve vogelyn
 Vaek droevig als een weesje zyn,
 Dat nooit een' moeder zoende.

En droomend dreef de duiver neêr
 Op zyne blanke wieken.
 Hy sprak: 'Kanarie, ach gy lydt!
 Zeg my waerom ge droevig zyt
 By 't heerlyk morgenkrieken!

'Waerom getreurd!... waerom zoo droef
 Het hoofdje laten hangen?...
 Het knaepje staet soms voor uw' kooi,
 En treurt by 't treuren van uw' tooi,
 By 't zwygen uwer zangen!

‘Gy treurt en toch - gy zyt zoo schoon
 In zang en gulden veder!
 Gy treurt - toch strooit een' maegdenhand
 Zoo mild op uwen wooningrand,
 De blankste zaedjes neder!’

- ‘O duiver! o myn harte kwynt
 In dit rampzalig leven!
 Ik zie het veld, ik zie de lucht!
 En ik, die in den kerker zucht,
 Mag daer niet vry in zweven!...

Ik zie de bloemenryke wei,
 Het klaverveld daer ginder
 Waer alles stoeit, waer alles streelt,
 Waer alles ongedwongen speelt,
 Zelfs 't bieken en de vlinder.

Wat geeft my toch myn gouden dos!
 'k Moet in deez kooi' versterven!
 Nooit fladdren in de lieve zon,
 Nooit spieglen in de reine bron,
 Nooit vryheid hier verwerven!...

- ‘Wat vraegt ge toch, lief vogelyn!’
 Zoo sprak de schoone duiver.
 ‘O zweefdet gy hier eenmael vry,
 Uw schittring ware dra voorby,
 Uw' gouden dos onzuiver.

Gy, steeds gewoon in de enge cel
 Te kweelen en te springen,
 Gy weet niet hoeveel bange smart
 Het kost aen 't teeder vooglen hart,
 Om hier zoo vry te zingen.

O leef te vreden in uw kooi!
 Het is u niet beschoren
 Te dartlen in het wyde vlak,
 Of op den ranken heestertak
 Uw zangen te doen hooren.?

- 'O blanke duiver, kent ge dan
 Het smartlyk niet der kluistren!
 Wat geeft my of een schoone maegd,
 Of 't knaepje, dat de moeder draegt,
 Myn zangen komt beluistren!

Ik wil myn liefde aen 't schoone woud,
 Aen 't bloemryk veld verhalen!
 'k Zal vry en vrolyk op myn vlerk
 My wiegen in het blauwe zwerk,
 En vry weêr nederdalen.

Gevaer? - o neen, dat ducht ik niet!
 Wie zou my, arme, schaden?
 Ik zal geen vezel van het groen,
 Geen blad van 't bloempje nadeel doen!...
 Laet my myn lust verzaden!...?

De duiver loosde een' diepen zucht,
En stortte een traentje mede; -
En toen zyn slanke purpren poot
De deur van 't kooiken opensloot,
Toen blonk er nog een' tweede.

‘O! sprak hy, vlieg! maer vrees, o vrees,
De schoon fluweelen blaedren!
Wil slechts, gelyk de duiver doet,
Wen ge op uw togt eens rusten moet,
Het dorste takje naedren!’

Het vloog, het vloog en tjilpte bly,
By 't moeilyk, trage vliegen;
De wiek die 't broze ligchaem droeg,
Bezat helaes! geen kracht genoeg
Om in de lucht te wiegen.

En toen het droomend avondrood
De kalme vlakte kleurde,
Toen sneed de duiver langs het vlak,
En streek op eenen dorren tak
Die in den berke treurde.

Daer rees uit 't hangend looverkleed
 Een zuchtje flauw en teeder...
 Ach! tusschen blad en twyg verward
 Lag daer, met opgereten hart
 De kleine vogel neder!

De duiver zag zyn' dos verplukt;
 Den bloeddrop daer op beven
 Die uit het lillend hartje vlood;
 Zyn oogskens waren beide dood...
 Het had den geest gegeven....

'O! sprak de duiver, en daer blonk
 Een traenwel in zyne oogen.
 'O stoeijend kind van éénen dag!
 Gy zyt met lied en gullen lach
 Den dood in d'arm gevlogen!

'Tot heil drukte u dien zyden boei!
 Gy mogt geen slaef u noemen!
 O zonder dien waert gy te teêr!
 Eén dag, en ach! gy zyt niet meer!...
 Zóó sterven schoone bloemen!'

Hy treurde nog toen de avonddauw
 Reeds neêrviel op de zode;
 Toen 't maenlicht droevig door het loof
 Der onbewogen berken schoof,
 En neêrzag op den doode.

Louisa, soms wenscht ook de vrouw
Haer zyden kluister te verbreken!
Maer ach! in dien zoo vryen waen,
Zal vaek de bange nawee's traen
Op de verbroken keten leken!.....

De grenadier des konings.

‘Hola, hola, kom eens uit!...
Schuilt men ergens achter?...
Spoedig! of vrees voor uw huid!
Op, waer zit ge pachter?
'k Heb een logement-biljet!
Snel! het beste veêren bed;
Snel! de beste plaets aen tafel,
Koek en wafel!
Snel! de snapsflesch by de hand,
Of.... uw hoof wordt afgebrand!

Zoo trad 's konings grenadier
 Heintjes pachthoef binnen.
 Neen, men zou zulk woest getier
 In geen hel verzinnen!
 Grommend kwam de schapershond,
 Die zich aen het vuer bevond,
 Op den woestaerd af; maer Abel
 Greep zyn sabel,
 Sloeg den armen grommer neêr.
 'Hola! riep de booze weêr.

'Blyf hier alles dan maer stil?
 Vrees dan voor myn' nukken!
 Pachter, een soldaten grill
 Slaet den boel aen stukken!
 En de kolf van zyn geweer
 Viel op glas en schotels neêr;
 't Houtwerk was bezaeid met kerven,
 En de scherven
 Rinkelden nu naer beneên
 Om den woesten kryger heen.

Heintje kwam met trage treên.
 Als een rietje bevend.
 O de bloode pachter scheen
 Eerder dood dan levend.
 "Zeg, waer toefdet gy zoo lang?
 Dondert Abel;" Zyt gy bang?...
 Vrees dan voor uw loos en lever!
 Geef jenever!
 Schenkt hem met de volle kan,
 En.... knutst eijren in de pan.

Duivelskind! by krik! by krak!
 Alles zult ge langhen!
 Of uw romp zal aen den tak
 Van den vlierboom hangen!
 Breng uw' vrouw en dochter, hier
 Voor des konings grenadier!...'
 Heintje, zie! zyne oogen vonklen
 Als karbonklen
 Onder zyne muts van haer!
 Heintje, maekt uw kruisje maer.

Abel is een booze geest!
 Zie hier eens in 't ronde:
 Ginder ligt het trouwe beest,
 Breed gaept zyne wonde;
 Schotels, bekers, alles, Hein!
 Sloeg de booze kort en klein...
 Beef niet! 'roept hy:' luije prengel!
 Maer wat engel
 Kykt de spleet van 't venster door?
 Pachter, brengt dat meisje voor...'

En daer trad ons Kaetje toen
 Siddrend voor den booze:
 'k Zal mynheer, het nooit meer doen!
 Snikte zy by pooze.
 Laet myn vaërke toch in vreê,
 Of vermoord ons allen meê!
 Maer wy zullen, laet ge ons leven
 Alles geven,
 Alles doen naer uw' manier,
 O mynheer de grenadier!

‘O verban elk boos gedacht,
 Dreig niet met dat wapen!
 Ik verlaet myn bed zoo zacht,
 En daer zult ge slapen....
 't Beste plaetsken aen den haerd
 Wordt alleen voor u bewaerd;
 En wat ge ons ook zult verzoeken,
 Appelkoeken,
 Havergort en rystenbry,
 Alles, alles geven wy.’

Zoo bad Kaetje nog zoo lang;
 Bibbrend als het loover;
 Abel streelde haer de wang,
 Al zyn boos was over.
 Dra wierp hy zyn randsel neêr,
 Hairen krygshoed, zydgeweer.
 ‘Bravo! riep hy, zulke deerne
 Zie ik gerne;
 Pachter gryp de kruik eens aen,
 Laet het glas in 't ronde gaen!

‘Woest is wel de grenadier
 In deze oorlogsdagen;
 Maer een meisje, snaps en bier,
 Kan hy steeds verdragen!
 Daerom - leve 't maegdelyn! -
 't Avond moet het kermis zyn!...
 Geef me een lange pyp, myn liefje!
 - Hartendiefje! -
 Schuif myn stoel wat by den haerd....
 Bravo! gy zyt kroonen waard!’

Zoo verliep een dag of vier,
En wie kon het denken!
Reeds woû toen de grenadier
Kaetjes koffy schenken.
Hing voor haer het waschgoed op;
Droeg voor haer de lammren sop;
Wiegde vaek voor haer het kleintje;
En ons Heintje
Leerde aldus by elken dag,
Wat een vrouwenoog vermag!

**De slapende hans.
(Hansje en Elsje).**

Ik wilde by het flikkrend licht,
Een enkel duitje winnen.
Ik hield het oog op 't vlas gerigt,
Ik hield niet op met spinnen.
Ik was zoo zalig in myn schik!
Myn spinnewiel bleef snorren,
De kater zat te knorren,
Myn Hansje deed elk oogenblik
Knik, knik.

Ik zag eens even vlug op zy'
Toen 't draedje was gesponnen.
Ik schoof myn stoel wat nader by;
Ik had daer iets verzonnen.
En, zusteren, toen fluisterde ik
Hem zachtjes aen zyne ooren
'Wilt gy eens even hooren?'
En Hans deed op dat oogenblik
Knik, knik.

‘Ik min myn dierbaer Hansje warm;
Wil vry 't de buren vragen!
Ik dacht het nog toen ik myn' arm
Hield om zyn hals geslagen.
Och zusters, 'k was zoo in myn schik!
Ik vroeg het blozend Hansje:
‘Vlecht gy my 't huwlyks kransje?’
En Hans deed op dat oogenblik,
Knik, knik.

‘O schenk my dan een sitsenkleed,
Een sitsenkleed vol bloemen!
Een muts, met kanten drie duim breed,
Die gansch het dorp moet roemen.
En zult gy my een' blauwen strik
Met bloemekens doorweven,
Voor mynen strooihoed geven?’
En Hans deed op dat oogenblik,
Knik, knik.

‘O nu is Hansje ryk genoeg!
En toen ik laetst, al kozend,
Hem om een gouden kruisje vroeg,
Toen zuchtte hy, al blozend
En sprak, met een' betraenden blik:
‘Ach! dat is ydel praten!
Dat kost wel tien dukaten!
Wie is zoo ryk?... Noch gy, noch ik!’
Knik, knik.

‘Nu zoudt gy my wel zeven keer
 Een kusje durven geven!
 Gy denkt thans aen geen pater meer
 Die eertyds u deed beven!
 Wel nu, wat zegt ge zoenschrik?
 Mag ik het nog u vragen:
 Durft gy het kansje wagen?
 't Ging zesmael op dit oogenblik,
 Knik, knik.

‘Hy rigt zich op - die slimme guit! -
 Terwyl ik hem nog koosde
 Berst hy in schaetrend lagchen uit -
 En zusteren! ik bloosde.
 Hy waekte al deed hy immer knik,
 En riep: ‘Wie zou er beven!
 Wel nu, wil ik ze u geven?..’
 'k Deed schaemrood op dat oogenblik
 Knik, knik.

‘Spreekt zusters, heb ik wel gedaen
 My zoo te laten vangen?
 Ziet gy geen bloem of sterke staen
 Op lippen of op wangen?
 Myn hartje, liefsten! bonst van schrik!
 Zegt, heb ik kwaed bedreven
 Met Hansje toe te geven?...
 Ach, waerom met dien boozen blik
 Knik, knik?

Ik heb er een' gekend.....

Les fleurs au front, la boue aux pieds, la haine au coeur.
VICTOR HUGO.

Ik heb er een' gekend, zoo schoon
Als 't beeld der dichtren droomen!
Haer werd het purper van de koon
En de onwaerdeerbare maegdenkroon,
Reeds in de lente ontnomen!...

Haer vader stierf op 't veld van eer;
Haer moeder zonk sinds jaren
In 't stil en rustig graf ter neêr.
Zy had op aerd geen dierbren meer
Die haer verwantschap waren.

De zwaluw bouwt heur nestje hoog,
Voor hindernis beveiligd;
Zy bergt het voor het knapen oog,
Zy houdt het voor den regen droog,
Als 't dierste pand geheiligd.

Ook zy - zy had hare arme woon
 Aen 't hoogste van den gevel;
 Daer boog de lelie heure kroon,
 Daer bloeide 't bloempje wonderschoon,
 Bevryd voor storm en nevel.

Wee u, rampzaelge! die zoo wreed
 Dat rustig nest beloerde!...
 Die trouwloos in haer woning gleeed,
 Die de onbewuste struiklen deed
 En haer ten schande voerde!

Maer neen! vloek de onbewuste niet,
 Die in een giftge bloemenketen
 Zich, zwymeldronken, strikken liet!
 Die deugd en eer voor goud verstiet,
 Voor goud! de Godheid heeft versmeten.

Geen vloek!.. Zeg, weet gy wat zoo vroeg
 Dat arm, vergeten harte wondde?...
 Weet gy wat haer zoo nedersloeg?...
 De honger! o de honger joeg
 Als een gedoemde, haer tot zonde!

Helaes!... daer dwaelt zy 's avonds rond
 In het bezoedeld witte tooisel.
 De vloek en glimlach op één stond
 Ontrollen schaetrend aen haer mond....
 Verlept gebloemt en doornen strooisel!

.....

In 't gasthuis, op een schamel bed
Lag de afgeleefde neder...
Wie zulk een' waggelenden tred
In 't sombre gasthuis heeft gezet,
Keert nimmer daarvan weder.

Toen van de wereld afgescheurd
Verteerde zy in smarte?
Wat was zy droevig toch ontkleurd!
De kanker had heur leên besmeurd
En zondig was heur 't harte!

Toch hoopt zy nog!... Zie, droef en naer
Blyft ze op den uitgang staren!
Zy zal - zy wil dien drempel daer
Herovertreên! - 't Is zoet, niet waer,
Hier rozen blyven gaëren!

Herovertreên!... O ja, getooid
In 't blank gewaed der dooden!
Ginds worden bloemen neêrgestrooid!
Natuer is dáér zoo gierig nooit
Of iets bekleurt de zoden!

Gy zyt nog jong en toch - gy beeft
Als droegt gy tachtig jaren!
Zóó kort en toch zóó lang geleefd!
Zóó oud! en toch het zilver heeft
Nog niet gevlokt op uwe haren!

Een gasthuiszuster stond by haer;
 Diep was de non bewogen.
 Zulk aenzien valt een zuster zwaer.
 ‘O God! wat is dat doodsbed naer!’
 Sprak zy, met tranende oogen.

‘Bid toch den hemel, bid hem, ja!
 Voor uw bezwaerd geweten!
 't Berouw komt immers nooit te spa!
 O zeg slechts myn' gebeden na,
 Indien gy de uwe hebt vergeten!’

- ‘Non, staek dat murmlen van gebeên!
 Dat handen-vouwen, die gebaren!
 Hoû op! ik zal niet sterven... neen!...
 Is dan al reeds myn schoonheid heen?
 'k Ben nauwlyks twintig jaren!

Neen, neen, my wachten feest en dans
 En 't kleedsel ryk in plooijen!
 Kom, geef my snel den bloemenkrans,
 Ik zal - ik wil my, zuster, thans
 Voor 't feest van 't avond tooijen!’

- ‘Geen feest! zoo sprak de zuster weêr;
 ‘De bange dood komt nader!...
 Gy ligt daer reeds verstorven neêr!
 Daer is voor u geen wereld meer!
 Bid!... bid! één onze vader!

- 'Ik ben zoo jong!... o laet toch my
 Nog lafenis verwerven!
 Myn oog verglaest!... 'k Hael niet meer vry
 Verkwikbre lucht - en dat noemt gy
 Niet waer, myn zuster... sterven!

'O zeg niet dat ik sterven ga!
 'k Wil immers voor myn ziele zorgen!
 O zuster, sterven!... sterven!... ha!!
 Geen hoop meer!... God! 'k zal bidden! ja!...
 Maer neen! wacht nog tot morgen!....'

En op der zuster beêgesuis
 Hief zy het hoofd niet weder!
 En zonder waslicht, zonder kruis,
 Wierp 's avonds men in 't doodenhuis
 Verkankerd ligchaem neder.

Eens heb ik haer gekend, zoo schoon
 Als 't beeld der dichtren droomen!
 Haer werd het purper van de koon,
 En onwaerdeerbare maegdenkroon
 Reeds in de lente ontnomen!

1846.

Mag ik 't ook eens doen?

'k Was een knaep van zeven jaren,
Al myn vreugde was het spel.
Waer myn kleine makkers waren,
Vrienden, o daer was 't my wel!
'k Zou nog in het zonnegloeijen
Als een knaepje kunnen stoeijen!
Schoone, schoone kindertyd,
Die my nog het hart verblydt!....

'k Zat te zien met droevige oogen
En de kaken nat getreurd.
Ach! niets kon myn tranen droogen,
Want myn vlieger was gescheurd!
Jurk, de knaep met rosse lokken,
Had hem ginder stuk getrokken
En het bont papier verstrooid.
Ach! 'k vergeet myn vlieger nooit!

'k Dacht in tranen te verstikken,
 Toen ik achter 't wilgen loof
 Ook een stemme hoorde snikken
 En ik zachtjes nader schoof.
 'k Staerde door het loover henen;
 'k Zag myn buermans dochter weenen,
 Wie een jongling, schoon en groot,
 Vurig in zyne armen sloot.

En hy drukte zyne lippen
 Op de lippen van de maegd;
 'k Hoorde een zucht haer hartje ontglippen
 En... de smart was weggevaegd!
 't Voorschoot kwam de tranen droogen;
 'k Zag dat in haer gitzwarte oogen,
 Glinstrend als een edelsteen.
 Ylings 't zoet genoegheen!

‘Als dat smarte kan genezen,
 't Moet dan wel vertroostend zyn!
 'k Zal dan niet meer droevig wezen,
 'k Zoek myn buermans kindelyn:
 'k Zal het myne droefheid klagen,
 En daarna het streelend vragen,
 't Lokkende achter 't elzengroen:
 ‘Ach, mag ik het ook eens doen?...’

Onder 't loover der ceringen
Zag ik 't blozend Roosje weêr;
O de schoone bloemen hingen
Liefdryk om het meisje neêr.
'k Zag het telkens bloemen plukken,
Blaedjes van de takjes rukken;
'k Hoorde hoe het klagend sprak,
Telkens als 't een bloempje brak.

Droevig en het hoofd gebogen
Zette ik my by Roosje neêr.
Roosje zag myn tranende oogên,
Roosje speelde toen niet meer.
't Streelde zachtjes my de wangen,
't Liet zyn lip tot schreijen hangen.
'Vriendeke!' zoo sprak het zoet,
'Zeg my wat u schreijen doet?'

'Roosje lief, ik had een vlieger,
Rood en wit en blauw gekleurd.
Jurk de rosse - die bedrieger!
Heeft hem ginder stuk gescheurd.
Eerst begon hy my te vleijen,
Want hy woû myn' vlieger leijen,
En toen hy my schreijen zag
Riep hy: 'Weg oranje-vlag!

‘Kom, zit digter by my neder
 Vriendeken!... Ach, schrei niet meer!’
 Sprak het klagend Roosje teeder.
 ‘Roseke! zoo snikte ik weêr,
 (‘k Wischte 't nat van myne kaken)
 ‘Gy slechts kunt my vrolyk maken!
 Ach! laet gy toch ook eens doen
 Als uw zuster, achter 't groen.

‘k Zag uw schoone zuster treuren;
 'k Denk wel Roosje, dat ook zy
 Haren vlieger had zien scheuren!...
 Och!... en eensklaps was ze bly.
 Wilt gy ook myn smart genezen?
 'k Zal dan Roosje vrolyk wezen....
 O men gaf uw zus een zoen...
 Roosje!... mag ik 't ook eens doen?’

Spraekloos zag ze my in de oogen,
 Bood my toen haer lipjes aen:
 'k Zoende... 'k poosde... Ach, 't was logen!
 Myne smart was niet vergaen.
 'k Zoende weêr!... drie... vyf... zes... zeven!
 Maer de smart is bygebleven.
 Telkens zag my Roosken aen,
 Vragende: ‘Is het al gedaen!...’

'Roosje, neen!... helaes, wy dwalen.
Ach! myn arme vlieger! ach!
Zoenen Roosje heelt geen kwalen,
Ruilt geen traentjes met een lach.
Maer wanneer ik groot zal wezen
Zal ik denken aen voordezen,
Ieder meisje dat ik zoen
Vragen: 'Mag ik 't nog eens doen?'

**Zy!....
(fragmenten.)**

..... Wat is het heil
 Dat ons het leven biedt?
 Een schaduwbeeld, dat wreed bedriegt,
 Dat smart verbergt en vreugde liegt
 En meer?..... Meer is het niet!

E.T. VAN BEUSEKOM.

I.

Zag men de sikkel door het graen,
 Het zware goudgeel koren slaen,
 Dan juichten buer en vrinden;
 Dan dacht men aen den blyden dans
 Van 't oogstfeest; - aen den bloemenkrans
 Om 't hoofd der koningin te omwinden.
 Dan wenschte reeds 't lief maegdelyn,
 Dat zy de koningin zou zyn.

En 's morgens als de blyde dag
 Op den bedauwden wingerd zag,
 Die om het venster kransde,
 Dan deed zy 't kleine raempken op,
 Terwyl, gelyk een pareldrop,
 Het hemelsch blauwige oogje glansde;
 Het zocht de wyde velden rond
 Of het daer reeds de maeijers vond.

Ginds sloeg de zilvren sikkel weêr
 De rype korenhalmen neêr,
 Ginds bond men gulden schoven.
 ‘O! riep zy, morgen kan het graen
 Op 't veld, in gele tenten staen!....
 Wat zou ik veel - o veel belooven,
 Wen ik dan in den speelnootkring,
 Den krans der koningin ontving!’

't Was toen ik op myn' drempel zat,
 Dat zy my schuchter nader trad,
 En naest my neêrgezeten
 Sprak zy van 't oogstfeest, zoo naby,
 En fluisterde: ‘Zeg - wie kiest gy,
 Gy immers zult *my* niet vergeten?...
 Niet waer?...’ En zie, de schaemte goot
 Op beï heur wangen 't rozenrood.

O 't was een lieflyk maegdelyn!
 't Had loksken zachter dan satyn,
 Zwart als 't gepluimt' der meerle;
 't Had oogskens als de bloem van 't vlas,
 Ja waerlyk, beste vrienden! 't was
 Als blonken daer twee kostbre peerlen.
 En wangen! - 't Rypvol appelkyn
 Kon niet zoo rood, zoo blozend zyn.

En dan die kuiltjes, die men zag
 By elken zoeten, lieven lach,
 G'lyk niemand lagchen konde;
 Die lipjes, (tooverend verschiet!)
 Die u als vroegen: waegt ge niet
 Een enkle dagelyksche zonde?
 Geloof gy dat het hart my joeg
 En sneller onder 't wambuis sloeg.

Heur armkens waren poeslig, ja
 Geen juffer heeft heur wedergâ;
 En dan die kleine voeten,
 Haer beentje tot den knie ontbloot,
 Wien 't kousje zondags slechts omsloot;....
 Gy zoudt voorwaer wel hygen moeten!....
 O neen, geen enkel maegdelyn
 Kon schooner dan dit meisje zyn.

Zy sprak: 'Wilt gy dat by den dans,
 De bonte koninginne-krans
 Myn hoofdeken omslingert?
 Ik geef' (daer kwam een sterker blos)
 'Een' blauw' bewaesden druiventros,
 Den grootsten van myns vaders wingerd!
 Die groote ginds - die dáér - zoo hoog,
 Ver boven mynen venster-boog.'

En watertandend hief ik toen
 Myne oogen op, en zocht in 't groen -
 'O riep ik, welk een malsche!....'
 - 'Ziet gy dien blauwen duiver niet,
 Die pylregt naer den hemel schiet,
 Met zynen ryk gekleurden halze
 Zoo schittrend in het licht? - Welnu,
 Dien schoonen duiver schenk ik u!'

Ik hield myne handen voor 't gezigt
 Tot wering van het zonnlicht,
 En knikte twee, drie malen.
 - 'Of wel, zoo sprak zy, 'k geef u iets....
 Waer, o ik weet het, vriendje, niets
 Voor u in waerde by kan halen!
 Ik geef u.... hoor!.... Ei, raedt eens wat?...
 Veel zoenen!.... He?.... Zeg doet ge dat?'

Ik dacht, die tros hangt toch wat hoog,
 Die duiver ook ontschiet myn oog,
 Die lippen zyn my 't naeste!....
 Ik knikte en de armen om heur hals,
 Gaf zy er honderd zoet en malsch,
 En ik gaf juist den allerlaetsten,
 Toen sluipend daer myn vader kwam
 En driftig my by de ooren nam.

‘Wat, riep hy dreigend, schalksche guit
 Wat rigt gy daer in 't eenzaam uit!’
 - ‘Niets! riep ik, onder 't beven.
 En 't oog in tranenwolk gehuld;
 Niets vader! 't was een oude schuld,
 Zy moest er my nog honderd geven!
 - ‘t Is waer! zoo bad zy, buerman ja...’
 Ik ging - zy zag my droevig na.

Maer toen 't Augustus-feest begon,
 Toen ieder vrolyk was - toen kon
 Men 't lieve kind zien dansen.
 Het droeg de koninginne-kroon,
 Een wit gewaad, wat was zy schoon
 By 't liefelyke maneglansen!
 En wat er toen nog is geschied,
 Verraedt de maen aen vader niet.

II.

En zy werd groot! - O schoon was zy,
 De maegd waer ik als kind meê speelde,
 Dat elken glimlach met my deelde
 En slechts zyn zoenen schonk aen my...
 Ja, schoon was zy!... O hoe bewonderde ik
 Van 't zacht gewaterd oog, dien lieven blik!
 Hoe voelde ik dat één oogslag my geschonken,
 Myn boezem hygen deed, en my
 In 't midden van de dartle jonglingry,
 Deed droomen aen haer minnelonken!...
 O glimlach niet! - men mint in 't dorpke daer
 Zoo innig, o zoo innig steeds elkaêr!
 Een wereld, met zyn' blauwen hemel
 Ligt daer vaek in een vrouwlyk oog!...
 O wat de wereld spotten moog',
 'k Min 't dorpke boven 't stadgewemel.
 Ik min zyn zoete en kalme rust
 Die het in sluimring heeft gekust!...
 O had ik nooit dat oord begeven,
 En nooit gedacht, gevoeld, geschreven,
 Verslingerd op des levens vaert; -

Ik had dan zeker, min verdorven,
 Ginds bloemen van geluk gegaerd;
 'k Had ginds geleefd, 'k was ginds gestorven,
 'k Had HAER welligt voor my bewaerd.

.....
 HAER! - O daer zyn er in deez' wereld
 Die schoon, en niet gelukkig zyn!
 Wier wang in lente's morgenschyn
 Door droefheids dauwdrup is bepereld;
 Wier oog verglaest, wier wang verdort,
 Omdat het hart verouderd wordt
 Schoon het nog kinderlyk moest wezen.
 Dat is een' tering die in 't harte woedt,
 Die men daer koestert, lieft en voedt!
 Ach, zonder hare dood te vreezen!
 En zonder dat men weenend ziet
 Dat men geen levensvreugd geniet,
 De blonde zomer henen vliedt....
 Eén blik, één woord, verbleekt uw wangen,
 En doet uw hoofd tot droomen hangen,
 Eén blik, één woord! - O neen niets meer!
 Geeft u, en blos en vreugde weêr;
 Strooit bloemen op het kerkhofpad,
 Dat eerst geen bloemen voor u had.
 Eén enkle blik!... gy glimlacht?... O
 't Is zeker dwaes - toch is het zoo!...
 Of, kunt gy als een kind vergeten,
 Terwyl de jaren henen vliên?
 Heeft de weldaedge tyd misschien
 Een sluijer op de wond gesmeten; -
 Toch blyft die kanker immer by!
 De tyd kan jaer aen jaren hechten:
 Gy zult soms in uw droomery
 Een krans aen het verleadne vlechten.

De lach, die om uw lippen zweeft,
 Is als de lach der doode schoone,
 (Wier mond een spier vertrokken heeft)
 Dat dit zich als een glimlach toone, -
 Het hart is koud en zonder gloed
 Voor 't geen een glimlach heeten moet!

.....
 En al dat droef, dat smartlyk wee,
 En al dat heimlyk zielelyden,
 Dat vloeken, dat gebenedyden,
 Die kalmte, of wel dat droevig stryden,
 Brengt vrouwelyke liefde mēe.

.....
 Doch ik verdwael... Toen ik daer even
 Met wee die woorden heb geschreven,
 Herdacht ik de afgestorven vrind!...
 Een broeder in de kunst, wiens zoete zangen,
 My tranen aen de wimpers hangen,
 Omdat ik hem dáér wedervindt.
 In 't minste lyden van zyn harte,
 In heimwee en in liefde-smarte,
 O daer, in elke melody,
 Spreekt zyne droeve ziel tot my!

.....
 In 's meisjes kamer stond een beeld
 Van den gekruisten op deez' aerde,
 Waervoor zy telken avond bad,
 Waervoor zy mymrend nederzat,
 En tranende op zyn' wonden staerde.
 Want toen zy nog een kind was, deed
 De moeder haer dat beeld aenschouwen,
 De blanke handjes zamenvouwen,
 Heur hopen, wenschen en betrouwen
 Slechts op den droeven Heiland bouwen,

Die voor een kind der aerde leed!...
 En aen den voet van dit godsdienstig wezen
 Lag er een boek. Van die niet - neen!
 Waerin de vrome zielen lezen
 En van de wereld opgerezen,
 Den hemel lieven - hem alleen!
 o Neen!...
 Dáér, rustig aen den voet des Heeren,
 Daer lag de booze wereld! Dáér,
 Lag om den schoonsten rozelaer,
 De slang gekronkeld van 't begeeren!

.....
 Eens hebt ge een blik van 't blauwende oog,
 Dat stipje van den zuivren hemelboog,
 Op 't boek der wereld laten glippen!
 't Gebed sloop op uw reine lippen;
 Uw oog was van uw' God gekeerd!
 In mymering ontschoot de vinger
 Aen 't stille biddend handgeslinger,
 In 't kantlend wiegjen u geleerd!
 Gy kuste 't boek der booze wereld,
 Met valsche bloemen als ompereld,
 Dat u den boezem jagen deed!
 Helaes! gy wist het niet, wat leed
 Die zinnelyke kus moest wezen!...
 Sinds gy die blaedren hadt gelezen,
 Ach! biddet gy maer zelden meer!
 Gy legde 't hoofdje droomend neêr.
 Wat droomdet gy?... O ja! het scheen,
 Wen men u zag, zoo schoon, zoo rustig,
 Den blanken arm om 't hoofdje heen,
 Den zilvren boezem zoo wellustig,
 Zoo golvend, - o het scheen, dat gy
 De stem des boeks als melody

In die betoovring bleeft beluistren!
't Scheen, dat ge uw lippen opensloot
En smachtend voor een' kus die bood;
Terwyl haer, by 't gebroken fluistren,
Een woord - een liefde-woord ontvlood!...

III.

't Is avond! - o gy blauwe hemeltrans,
 Zyt als een kleed bestikt met sterrenglans.
 Wat vlot gy droevig langs der blanke wolken kruinen
 O zilvren maen! - gelyk een banneling,
 Die voor het laetst den moederkus ontving,
 Voor 't laetste ronddoelt langs de puinen,
 Langs eigen strand; om iedre plek, misschien
 Met tranende oog, voor 't laetste weêr te zien!

My dunkt, dat gy op myn' geboortegrond
 Veel kalmer licht, veel zoeter stralen zond!
 Daer, wen ge glansdet op de weiden,
 Op onze wouden, onze heiden,
 Als 't zilver op ons kerkje viel -
 O daer kon ik my zalig droomen!...
 Hier is die kalmte my ontnomen,
 Hier, zyt ge een pyniging der ziel.

En toch - mogt de gedachte my begeven,
 Dat ik de heide van myn oord,
 Meer lief heb dan den bloemenryken boord,
 Zoo kwistig langs dien blauwen stroom geweven; -
 Dat 'k in den druppel van den dauw,
 Die aen het heidebloempje hangt te wieglen,
 Gods grootheid meer zie spieglen,
 Dan in dien vloed, zoo breed, zoo donkerblauw.

Maer neen! de stille zuiderwind,
 Die dezen brief soms zacht doet kraken;
 De traen die op de vingren brandt,
 Moet immer my indachtig maken:
 Niet hier, maer ginds is 't VADERLAND!
 Ginds, 't land van uw geluk en lyden!
 Van allen die gy mint en kent!...
 Waerom 't herdenken afgewend?
 Lees.... om één traen 't verleden toe te wyden!...

't Was zomeravond - stil en kalm
 Viel om het dorp den schemerwalm,
 Toen hy, het hoofd op 't hart gebogen,
 Traeg, moeilyk van den heuvel trad.
 't Scheen dat hy onder 't voortgaen bad.
 Hol staerden zyn verglazende oogen
 Op 't slingrend, donker, zwarte pad.
 Langs de ingezonke bleeke wangen,
 Zag men zyn zwarte haren hangen,
 Als hing de rouwkrep, by het graf,
 Langs 't droevig witte baerkleed af.

Zyn kleed was ordloos en gescheurd
 Om 't uitgeteerde lyf getrokken,
 Alleen zyn glimmend zwarte lokken
 Had de armoë niet ontkleurd.
 En aen zyn zwarten gordel, blonk
 't Gebroken slagzwaerd zonder schede,
 Dat bot geslagen aen de snede,
 Herinring aen 't verleden schonk.

.....
 Wie was hy? - Wie, wie kon het weten!
 Geen enkle dorpling zag nog ooit
 Een door het lyden zoo geplooid.
 Waer ging hy heen? - Hy was het zelf vergeten!
 't Was onverschillig welk een pad
 Zyn diep doorwonde voet betrad.
 't Was onverschillig of er bloemen bloeiden,
 Of dat er scherpe distlen groeiden,
 Zyn naekte voet drukte alles plat.
 't Was onverschillig wen hy ging,
 Of aen de doorne soms de bloeddrop bigglend hing,
 Of dat de wonde 't sap der bloeme dronk
 (Die hy in 't voortgaen soms verplette)
 En koelheid aen de heete bloedvlek schonk.
 Het was gelyk waer hy zyn schreden zette.
 Hy had geen doelwit - had geen DAER!
 't Was altyd voorwaerts! voorwaerts maer!

.....
 Hy treedt de stille wooning nader,
 Daer zit de lang vergrysde vader
 Te toeven in den kalmen avondgloed.
 Hy nadert - staet - geen enklen groet
 Laet hy aen zyn verblauwde lippen,
 By 't sombre naderen ontglippen:
 'K HEB HONGER... zegt hy hol of 't graf

Die schrikbre woorden wedergaf.
 'k Heb honger! - o dat laetste woord
 Had nooit de grysaerd zóó gehoord.
 Nooit klonk het zoo gebiedend; - 't was
 Als of hy op 't gebroken stael,
 Hel glinstrend in de purpre zonnestrael,
 Ten tweeden keer het als bedreiging las.
 En de arme zag het - lei zyn hand
 Op het verguld gevest te neder,
 En sprak zoo hol als vroeger weder:
 'Dat 's de eigendom van 't vaderland!
 En was het vaek met bloed bepereld,
 Nooit heeft
 De onnoosle drop daer aen gebeefd,
 Al is het, dat de vloek der wereld,
 Gelyk een adder, in myn boezem leeft.'

'Wie zyt gy?
 'k Heb een' naem
 Dien duizendmael de schelle faem
 Op lauwren wieken om deed zweven!
 Die als een' halm, voor d'ademtogt, deed beven
 Den hechten koningstroon!
 Thans is die naem - een hoon,
 Een vloek op 't voorhoofd my geschreven!
 Want zoo de vader - zoo de zoon!
 'k Ben.....
 En zacht wyl hy in 't ronde blikte,
 Sprak hy een woord, dat (vreemd genoeg!)
 Een rilling door zyne eigen leden joeg.
 De grysaerd ook verbleekte en schrikte.

En 's vreemdlings vuist, zoo paers en blauw,
 Sloeg voor het hooggewelfde voorhoofd,
 Alsof zy het vergruizen zou.
 'Vloek! riep hy, 't was my niet geoorloofd
 'Dien naem te murmelen! - Het is
 Drie jaren, grysaerd! nu geleden,
 Sinds hy myn' lippen is ontgleden,
 En thans!.... o dubbele doemenis!

.....

Geen doemnis, want de grysaerd opgevlogen,
 Kust hem de bleeke kaken warm.
 Zie, vastgestrengeld in zyn' arm,
 Lekt er een bronwel uit zyne oogen!
 Wat liefdedoorden in zyn' mond,
 Wat dankbre blik gewend ten Hoogen,
 Hoe zalig 't: Dank zy u, o Heer!....
 En waerom dat? - Hy zag, hy vond
 Den zoon zyns vriends in d'arme weêr.

Daer zyn er wien de tegenspoed
 Het trotsche harte lyden doet,
 En 't hoofd mismoedig neêr doet hangen.
 Die in de zwakheid hunner ziel,
 Door 't wee, dat op hen nederviel,
 Met bange schrik zyn als bevangen;
 Zich siddrend buigen, voor hetgeen
 Hun vroeger niets dan dweepzucht scheen.
 Maer nauwlyks licht de heilzon weêr
 Op hun verdonkerd pad ter neêr,
 Of even als in vroeger dagen,
 Verbryzelen zy 't beeld, dat schrik
 In een wanhopig oogenblik,

Tot troost in 't hart deed ommedragen.

De lafaerds!

Zoo was hy,

Die 't brood der weldaed had gegeten;

Zoo heeft hy 't masker afgesmeten,

Toen 't dreigende onweêr was voorby;

Toen 't rozige op de wangen steeg,

Toen 't oog zyn gloed, zyn schoon herkreeg.

.....

O vaek is hier een schoon gelaet,

Het masker dat een' booze ziel,

't Bedorven hart ten deele viel;

Opdat de trek die er gegriffeld staet,

Getemperd door dat schoon zou wezen.

Neen, de ydelheid zal dan niet lezen

Wat in dat hart steeds ommeget;

Wat boosheid daer zich heeft geankerd,

Wat deugden het daer heeft versmacht,

En hoe het eenmael zelf verkankerd,

Verkankring by den vromen tracht!

O schreit voor haer, de jonge vrouwe,

Wier maegdenboezem bonzend schokt,

By 't zien van zulk een' ongetrouwe;

Wier starend oog als 't waer' hem lokt...

Wil dit geen trek van wulpschheid noemen!

Neen, 't is de vrouwlyke ydelheid,

Die in de maegdelykste bloemen,

Haer gif (o jammer!) heeft gespreid. -

O! vloek haer nimmer... schrei

Voor haer - heb medelyden!...

Ach! wist gy hoeveel zwakke zyden

Het vrouwlyke harte heeft!

Hoe vaek zy 't weêrneemt en weêr geeft;

Hoe vaek zy, even als een kind,

Nu dezen dan weêr genen mint!
 En toch, toch schuilt geen boosheid daer...
 O zyt gy MAN - vergeef dan haer!

.....
 En zoo had zy - het arme kind! -
 Heur blik den jongeling geschonken,
 Hem eerst met heure lange lonken,
 Daerna - ook met heur hart bemint.

.....
 'Ach! zoudt ge nu dit oord begeven!
 Heb ik u niet genoeg bemind?...
 'k Ben u gestadig trouw gebleven,
 Helaes! nog dwazer dan een kind!
 Neen! zeg dat ik my heb bedrogen,
 Dat ik dat woord - dat schriklyk woord,
 Niet van uw' lippen heb gehoord!
 Wil door een kus myn' tranen droogen!
 Wil door een pranging aen uw hart
 Myn zware boezemschokken stillen!
 Ik ook, ik trooste dus uw smart!
 En gy - zoudt gy myn lyden willen!...
 Neen, zeg my, neen!... Als men bemint,
 Bemint men immers meer dan 't leven
 Het hart dat zich aen 't onze bindt!
 Meer dan de moeder 't eigen kind!

En zoudt ge my - my dan begeven?....

.....
 ‘Waerom dien lach! - Lach zoo toch niet!
 Ach, wen die lach een hoon bediedt,
 Genade dan! o wees genadig!
 Speel met myn hart niet zoo baldadig,
 Myn hart dat steeds - en nog, nog nu, -
 Een liefdewereld was voor u....’

- ‘Vaerwel!’ zoo sprak hy langzaem, koel.
 ‘Keer naer de hut uws vaders weder.
 Vaerwel!
 Neen! riep ze in uitgestroomd gevoel,
 En wierp zich aen zyn' voeten neder.
 Neen, neen! ik blyf - het zal - het moet!
 Wy zyn elkaër te nauw verbonden!
 Hier,... hier,... aen 't harte stroomt uw bloed!
 Hier snikt de vrucht der liefdezonden,
 U “vader! vader!” te gemoet!
 't Is niet een zwakke vrouw, die nu
 Haer smeeking aen uw voet laet hooren -
 Uw kind, myn kind! nog ongeboren,
 Roept, weent en smeekt tot u!....
 Ik bid als minnares u niet,
 Die naem klinke ydel in uwe ooren!
 Die naem die slechts “boelin” bediedt,
 Kan u, mag u, niet meer bekoren.
 Ik bid als moeder van ons kind!
 Als moeder! o dat voere u weder!
 Gy hebt uw moeder ook gewis bemind,
 Niet waer?... Een moeder mint men immer teeder!...’

‘Ik ken geen moeder, en daer blonk
 Een woeste blik in beî zyne oogen.
 'k Heb nooit een moederborst gezogen.
 Ik vloek haer die my 't leven schonk!
 Rampzaelge!....’

- ‘O God! verhoor niet zyne stem!...
 Wil nooit hier rekenschap voor vragen!
 En moet er iemand straf voor dragen,
 Straf my - my dan, in plaets van hem!....’

Hy stiet haer woest ter zyde weder;
 Hy sloeg een hand om zynen zwaerdknop neder,
 En staerde dreigend neêr op haer.
 Die slag was voor haer hart te zwaer.
 - ‘O! riep zy, o gy wilt my moorden!
 Sla toe! nog dat van uwe hand!
 Maer - drenkt myn hartebloed het zand,
 O zy het laetste van uw woorden,
 De laetste aenraking - o dat zy
 Een kus - een liefdewoord voor my!’

Hy lachte weêr, de booze!

‘Ach! laet me u volgen!
 Zoo ging ze voort, het oog verzwolgen
 In helder nat. ‘Min my in schyn!
 Of - min me niet..... Laet my nog wezen
 Wat ik soms was voor u voordezen,
 Hoe diep verachtlyk dit mogt zyn!
 Of - dat myn voet van verre u nader,
 Als slechts myn tranend oog u ziet!
 O weiger aen ons kind toch niet,
 Dat 't soms van verre, u toeroep! “vader!”
 Hoe zwaer die kruisweg lyden doet,
 Wil ik naer DAT *genoegen* hygen!
 Genieten!.... tot ik neêr zou zygen
 Dáér, waer myn grafkuil wezen moet!....’

Hy ging - en deed een schaterlach,
 Gelyk een lach des Satans hooren.
 De wind droeg hem met HEUR geklag
 Verbroederd in het woud verloren.

‘Niet zóó - één enkle druk der hand
 Doe my aen uwe liefde denken!....
 Maer neen! wil een herinring schenken,
 Die eeuwig op myn lippen brandt;
 Die eeuwig op myn lippen kleve;
 Opdat ik aen ons kind die geve!....
 Maer neen!.... Helaes gy walgt er van!...
 Ho! ben ik zóó verachtlyk dan?

Zóó laeg, zoo haetlyk in uwe oogen,
 Dat gy u zelfs bezoedeld meent
 Zoo gy van my één traen zoudt droogen,
 Of slechts één vingerdruk verleent!...
 Veracht my - maer *ik* zal u zeeunen!
 HEM bidden - HEM! die voorspoed geeft -
 Voor u dien weeldrig te doen reegen!...
 Uw voetstap, dien in 't zand hier kleeft,
 Zal ik in 't avonduer gaen kussen;
 Myn kind hier in den sluimer sussen,
 Waer op den wind uw adem zweeft...?

.....
 Helaes! hy hoorde haer niet meer!
 Vergeefs liet zich zyn naem nog hooren;
 Die naem ging in het woud verloren,
 Al galmt hy ook drievoudig weêr.
 Voor 't laetst had zy de roode mantelslippen
 Zien wappren; - voor het laetst zyn stael
 Zien glinstren, in de heldre zonnestrael,
 Die de avondzon door 't beukenloof liet glippen.

De doodsklok bromde - een rouwsleep stond
 Op 't kerkhof, om den grafkuil rond
 Waerin de traen der vriendschap lekte;
 Terwyl zy snikkend nederzong,
 En de aerde, die zyn doodskist dekte,
 Een milden teug van tranen dronk.

.....
 Rust, vader! in den kouden schoot!
 Het lot, dat u DIE toekomst bood,
 Was voor uw gryze en zwakke dagen
 Te wreed, om 't moedig nog te dragen.
 Het was een weldaed, toen de dood
 Uw schreijende oogen zachtjes sloot!...
 Rust zacht!... uw arme dochter weent
 Tot boete, naest uw stille groeve!
 Dank vader! gy hebt aen die droeve
 Den kus des vredes nog verleend!
 O door dien vaderlyken zegen
 Glanst aen uw kind de zielrust tegen!
 Uw kind! dat thans hier droevig dwaelt,
 Geschuwd, bespot, veracht, verlaten!...
 Helaes! waerom dat kind zoo haten?
 Zelfs de englen hebben eens gefaeld
 En zyn op 't deugdenpad gestronkeld!...
 Genade! wen de liefde alleen
 En niet de boosheid, 't doelwit scheen,
 Genade, wen de traen der boete vonkelt!

Het was een avond in den zomer:
 De schemring beefde rond de beukenkruin;
 De zongloed zevenkleurde 't dorre duin.
 Die gloed scheen my een stille droomer,
 Die leunend op het blauwe watervlak,
 My droeve mymering in 't harte sprak.
 Die gloed viel purperend, maer droever
 Dan in dat onbewogen meer,

Op den met mos begroeiden oever,
Zoo treurig als een doodslight neêr.

Daer treedt een tweetal moeilyk voort...

Het is als zoekt het in dit uitgestorven oord
Een rustplaets.... Arme moeder! al uw leed,
Treff ook het kind, dat naest u treedt!
Uw wangen zyn ontkleurd, zyn dor - de traen
Houdt er zyn lynen op geschreven;
Het leed heeft er zyn groeven in gedreven!

En ziet het kind zyn droeve moeder aen,
Dan laten beiden diepe zuchten hooren!

Wat draegt ze droef dié bussel onryp koren,
Waeruit het rood en blauw gebloemte kranst,
En langs haer doodschbleek aenzigt henen danst
Zoo frisch, zoo geurig, (ach! zal 't lang zoo blyven!)
Als of het met die kleur den spot woû dryven....
Zy vroeg een aelmoes....
God! ik zag haer weêr!....

Toen ik by 't vaerwel haer aenschouwde,
Viel heimelyk een traen langs myne wangen neêr!
Ik zag haer oog, dat als een hemel blauwde,
Waeruit het zilvren droppen dauwde,
En 'k vroeg geen andren hemel meer!....
Het was omdat ik u beminde,
Clorinde.

IV.

En 's morgens speelde een doodschbleek kind
 Daer aen den eeuwen-ouden lind,
 Met de afgevallen blaedren.
 Zyn aengezigt was zonder gloed,
 't Scheen, dat geen enkle druppel bloed,
 Nog omdreef in zyne aedren.
 Zyn kaekskens waren ingestort,
 Als 't afgevallen blad verdord.

Zyn hair was vael, beroofd van glans;
 't Onvleeschde handje weefde een' krans
 Dien 't later weêr verstrooide;
 En wen dat neêrviel, o dan zag
 Ik, dat een pynelyke lach,
 Zyn blauwe lippen plooide.
 Kind, kind uw lachje doet my zeer!
 Lach toch zoo koud, zoo wreed niet meer!

Het stond en speelde daer alleen,
 En de andre kindren vlogen heen
 En weder langs den velde.
 En wen het soms eens naderkwam,
 En deel aen 't kinder hupplen nam -
 Rampzalig kind! - dan snelde
 Die blozend, schoone kinderschaer,
 Weêr als een voogdenheir van daer.

Dan bleef het weêr van verre staen. -
 Wat hebt gy, kindje! toch gedaen,
 Dat men uw spel wil myden?
 O 'k zie, wen gy daer eenzaam staet
 En 't zuchtje droevig glippen laet,
 Wat men uw hart doet lyden!
 Zoo diep verstoten kindelyn!
 En toch - toch zoo rampzalig zyn!

Zoo dikwerf aen uw moeders schoot
 Staen beedlen om een stukje brood,
 Door honger aangedreven!
 Zoo vaek, dat door een' tranenvloed,
 Gy, kindje lief, begrypen moet:
 Niets, niets om u te geven!
 Niets dan de traen die 't oog ontschiet,
 En langs uw loksken henen vliet.

En toch verstoten en veracht,
Wen ge eens de kindren tegen lacht
Of huppelt aen hun zyden;
Wen ge u wilt mengen in den krans,
Wilt deelen in den blyden dans!....
Helaes! geen medelyden!
Drukt men dan reeds den kinderzin,
Een afkeer voor den armen in!

Gy raedt niet waerom m'u begeeft,
Noch weet wat smet er op u kleeft,
Die eeuwig u zal blyven!
Nooit! wischt gy u die schandvlek af,
't Vooroordeel zou die op uw graf
In gloênde lettren schryven.
O 't is uw armoê niet alleen
Die u rampzalig maekt! - O neen!

Neen, 't is omdat uw moeder nooit,
Het hoofd godsdienstig heeft geplooid
Voor 's priesters huwlykszegen!
Omdat in hare broze ziel
De liefde-gloed te ruimschoots viel,
Omdat zy niet kon worstlen, tegen
't Geen de hemel haer eens gaf; -
Daerom - gedoemd tot aen het graf!...

'k Beklaeg u kind, dat nog niet raedt,
Waerom het wichtjen u verlaet
 En nooit een kus zou schenken;
Waerom het, wen 't u naedren ziet,
Zelfs zyne wooning binnenvliedt,
 Op de eerste moederwenken;
En waerom men u niet beklaegt,
Wen gy een karig aelmoes vraegt.

Maer wat de mensch ook vloeken moog',
Hef tot den hemel, kind! het oog;
 Wil dáér uw smarte klagen!
Want gy - gy zyt niet schuldig, neen!
God zal uw hateren alleen
 Geduchte rekenschap eens vragen!
Uw moeder? - was zy het weleer -
Zy is ook nu, niet schuldig meer.

Ik koosde 't arm en treurig wicht,
En op het doodschbleek aengezigt
 Verscheen een vreugdgeflonker.
Ik gaf 't een kus - het gaf dien weêr;
Daer rolden tranen van my neêr,
 En in zyn oogske blonk er
Een traen; maer 't was geen traen van druk,
O neen! een traen van zielsgeluk.

Waer zyn zy thans? - O ga met my!
Ginds aen den linde rusten zy.
Zy hebben 't zelfde graf verworven!
Wat hadden zy ooit meer verlangd?...
Zy leden en zy stierven zaem;
Zy rusten hart aen hart geprangd!
Ja, zoo geleefd en zoo gestorven!
Geen kruis aen 't graf - o zelfs geen naem
Staet op de lindenschors gespleten.....
Daer heerscht - VERGETEN.

1846.

Goede reis.

En myn leven is myn lied.
TH. VAN RYSWYCK.

Goede reis! myn lievlingsdroomen,
Met uw' kunsteloozen zin!
Goede reis, gaet zonder schromen,
Onbevreesd de wereld in.
Klopt gerust aen iedre wooning,
By den arme, by den koning!
Huppelt guitjes, huppelt nu,
's Vaders zegen rust op u!

Sprankjes van myn jonglingsleven,
Velen van u, los en bly,
Zoo gedacht en zoo geschreven, -
Dat uw reis voorspoedig zy!
Wordt gy soms al eens vergeten,
Als een vondeling versmeten;
Hooft men soms uw kloppen niet,
O dat zy u geen verdriet!

Waer de jeugd in ruime kringen
Zalig stoeit en malt en lacht,
Wil daer boekje, binnen dringen,
Wyl het welkom u daer wacht.
Kuilen zich om u de wangen,
O wil al die lachjes vangen!
Zend hem, die u 't aenzyn gaf,
Al die lieve lachjes af.

Dat slechts kunnen de eere looven,
Lievling, van uw vader zyn.
Neen, gy zult geen andre toovren,
Andren - waren zeepbelschyn.
'k Zal dan nog veel hooger troonen,
Weefde men ook al de kroonen
Rondom mynen schedel heen,
En 'k den lauwer-Atlas scheen.

En ik hooger was verheven
Dan de wit besneeuwde top,
Op een blauwe wolk geschreven;
Waer de wereld slechts een drop
Aen een grashalm schynt te wezen,
O 'k ben van die zucht genezen!
'k Blyf het liefst, die plaets niet waerd,
Zweven op dees bloemryke aerd.

Zweven als de bonte vlinder,
 Ongedwongen, vry van band!
 Zalig hier en zalig ginder,
 Hier, en aen den overkant
 Waer een dierbre moeder ademt,
 't Graf myns vaders lyk omvademt,
 Waer, in menig brave ziel,
 Gouden vriendschap voor my viel.

Daer waer ik eens hoop te slapen
 Treed ik van de wereld af,
 Schoon er zorgeloze knapen
 Bloemen gaëren op myn graf!
 Schoon de maegd het zal vergeten,
 En het knaepje nooit mag weten,
 Als 't er soms den glimworm raept,
 Dat dáér - dáér een DICHTER slaept.

Boekje, wordt gy soms versmeten,
 Om uw 's vaders kunst veracht;
 Hier vertrapt, ginds uitgekreten,
 Nooit gelezen, steeds verdacht;
 Laet die haetren u niet hindren,
 Dierste myner dierbre kindren!
 Neen, het bare u geen verdriet,
 Want een schandmerk draegt ge niet!

Neen, gy zult niet eenzaam dwalen
 Op dit hobbelige meer;
 Eenzaamheid schryft menigmaal
 Op ons voorhoofd rimpels neêr.
 O ik zal u steeds gedenken,
 En u nog een broêrke schenken;
 Doch misschien nog niet zoo bly,
 Schoone lieveling, als gy.

Want uw vader heeft die zangen,
 Noch dien lach van vreugde meer;
 Door dien rimpel zyner wangen,
 Kind, droop laetst een traen ter neêr.
 Treur niet - blinkt dan op de rozen,
 Die in onze velden blozen,
 Soms de dauw niet voor het oog?
 Kust de zonne ze niet droog?

Goede reis, myn lievlingsdroomen,
 Met uw' kunsteloozen zin!
 Goede reis! gaet zonder schromen,
 Onbevreesd de wereld in!
 Klopt gerust aen iedre wooning,
 By den arme, by den koning!
 Huppelt guitjes, huppelt nu,
 's Vaders zegen rust op u!

Aenteekeningen.

De *Eerste Zangen* zyn geenzins de vruchten van aenhoudenden arbeid: het zyn bloemen in vroegere tyden, nu en dan, myner hand ontvallen, en die ik thans, in eenen krans vergaderd, als myne eerstelingen aanbiede. Ik heb dezelve willen uitgeven, omdat voor my dierbare herinneringen zich aen dezelve hechten, en de geneigdheid tot een vak van poëzy, waerin het my gelukken mogt van eenige zyden goedkeuring te erlangen, my sinds eenigen tyd vaerwel gezegd heeft, om eene ruimere vlugt aen mynen letterkundigen arbeid te schenken. Eene herinnering, uit jeugdige lievelingsdroomen te mogen behouden, was dus de geringste dryfveêr niet.

Het lied *Ha, Ha, Ha!* erlangde eene plaets in het *Taelverbond*, even als het verder geplaatste stukje *Plagen*, dat eerst in een jaerboekje gegeven, by gunstige recensie in gemeld tydschrift, op eene loffelyke wyze door Professor Heremans, werd overgenomen. Het is nu de derde mael dat dit stukje herdrukt wordt: dit is inderdaed wel te veel; maer ik vermeende het niet te mogen afscheiden van die, met welke het in onmiddelyk verband staet.

Bladz. 64 - Wil slechts, gelyk de duiver doet,
Wen hy op weg eens rusten moet,
Het dorste takje naedren.

Dit zal welligt aen sommigen reden tot opmerking geven; doch duizende malen heb ik my overtuigd van het instinct (mag men het zoo noemen?) der duiven, die, hoewel de schoone, groene takken van den schaduwryken lind tot over hun verblyf hingen, nimmer dan op de verdorde twygen in denzelve rustten.

Bladz. 92. - Doch ik verdwael.... Toen ik daer even, enz.

Deze regelen zyn geschreven by de herinnering aen mynen letterkundigen vriend E.T. VAN BEUSEKOM. Jammer! hy kwam den 4 October 1845 op eene droevige wyze om het leven. Ter jagt zynde op het gehucht *Bidaf*, naby Uden (Noord-Braband), trof hem een vol geweerschot aen het hoofd, by het

overspringen van eene gracht, in welke beweging zyn geweer, door de takken van het kreupelhout, losbrandde, en na twee uren lydend gaf hy, in eenen nog jeugdigen ouderdom, den geest. De Noord-Nederlandsche letterkunde verloor in hem een' veelbeloovend' dichter en romanschryver, getuige dit de heerlyke proeven die hy leverde. Zyne eerste lettervruchten verschenen in 1838 te Amsterdam, onder den titel van *Allerlei*, eene verzameling zynde van verhalen in proza, dichtstukken, losse gedachten, enz. en van welke eerste er in Duitschland de eer van vertaling genoten. Ruim een jaer later verscheen zyn philosophische roman *III November* en zyn diep gevoeld verhael, *Ida*. Hierby, uitgenomen eenige losse schetsen, bepalen zich de werkzaamheden van den jongen dichter, wien eene schitterende plaets voorbehouden was geweest, hadde het onheil zyn' levensweg niet afgesneden. Over zyne proza en poëzy is alom een zweem van droeve mymering verspreid, gepaerd met eene diepe kennis van de dryfveëren van het menschelyke hart, hetgeen vooral in zyne laetste schriften met fiksche en sterke kleuren afgeteekend is. Die diepe droefheid, welke in zyne werken doorstraelde, was slechts de tolk van een lydend harte. Uit eene adelyke familie gesproten, had hy een huwelyk volgens zynen rang aengegaen. Doch helaes! op dat pad verdorde het gebloemde te spoedig! en er lag weldra eene wereld tusschen beide echtelingen. - De wisselvalligheden van toestand, wakkerden slechts de geestes-mymering aen, die in zyn gemoed besloten was. Toen ik hem leerde kennen, het was in den jare 1844, had hy reeds sinds lang de lier aen den wand gehangen, en zocht hy slechts verlustiging in de jacht. Zyne portefeuille vervatte ten bewyze van zyne rust slechts weinige stukken. Een zyner laetste zangen was my toegewyd, na hem myn leedwezen betuigd te hebben, dat hy de lier zoo liet rusten onder het baerkleed der vergetelheid. Hy antwoordde my in de volgende regelen:

Aan August Snieders, Jr.

Waarom de lier besnaard? en waarom weder klanken
 Het speeltuig afgevraagd, dat lang vergeten hing!
 Mijn jeugd is reeds voorbij en al haar dichtvuurspranken
 Zijn uitgedoofd door 't leed. Wat wilt gij dat ik zing?
 Een ander moge vrij een treurlied dichten, klagen,
 Ik lijde liever stil - mijn mond ontglipp' geen klagt!
 Ik tracht, zoo veel ik kan, *alleen* het leed te dragen,
 Dat ik reeds onderging en 't geen mij wis nog wacht.
 Want vriend! wanneer de zee, door storm gezweept, haar baren
 Ten hemel opwaarts krult, al is de storm voorbij,
 Toch duurt het lang helaas! eer dat zij kan bedaren,
 Eer dat haar deining weêr, de vroegre deining zij!

Maar, blijft die moed mij bij, zoo dikwerf afgebeden,
 Dan zal 'k het treurig lot, dat Godes wil mij geeft,
 Misschien een traan in 't oog (ik heb zooveel geleden!)
 Verdragen, kan het zijn, en denken: God, gij leeft!
 En God is goed, mijn vriend, Hij ziet mijn eenzaam lijden,
 Hij weet wel dat de lach, die soms mijn lippen plooit,
 Niet voortkomt uit mijn hart, geen lach is van verblijden,
 Maar slechts de bloemenkrans waarmee m'een grafkuil tooit!
 Want dood is 't in mijn hart! O al de zoete droomen
 Van liefde en van geluk, zijn lang, helaas! voorbij.
 Maar, vriend! de Heere gaf, de Heere heeft genomen,
 Dat 's Heeren wil geloofd en steeds geprezen zij!
 Eens toch, wie weet hoe ras! eens is de strijd gestreden,
 Hoe moeilijk die ook was, de laatste traan geschreid!....
 'k Heb dikwerf om dien stond verlangd, daarom gebeden,
 Mij zelve, op dat uur bestendig voorbereid.
 Dan zal welligt de lier nog eens haar klank doen hooren,
 Die nu vergeten hangt, ontstemd door leed en smart,
 En gaat ook dan die zang, die laatste zang verloren,
 Het zal de nachtgroet zijn van mijn gebroken hart.

E.T. VAN BEUSEKOM.

BLADEL, 22 *September* 1844.

Na de dagteekening van dit gedicht, heb ik hem niet wedergezien, en de dagbladen
 berigften my, een jaer later ongeveer, zynen rampzaligen dood. De aerde, die hem
 ten lyksteen strekke, zy hem zacht! en deze weinige regelen, een bloemkrans, tot zyn
 herdenken op zynen heuvel nedergelegd!....

Errata.

- Bladz. 32, regel 15 staet *brand*, lees *brandt*.
- Bladz. 100, regel 21 staet *schreit*, lees *schrei*.